

landscape
L & A[®]
architecture

4 820181 290016 04>

#5-6/ 2023
2024

ЛАНДШАФТ і архітектура

НОВИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ САД
NEW UKRAINIAN
GARDEN

СИЛА ПРИРОДИ, САДІВ,
РОСЛИН. ШЛЯХ ДО ПЕРЕМОГИ
THE POWER OF NATURE,
GARDENS, PLANTS. THE WAY TO
VICTORY

САДИ
В МІСТІ
GARDENS
IN THE CITY

ПОРАДИ
ПО ДОГЛЯДУ
ЗА САДОМ
GARDEN CARE TIPS

3D GROUND

IMPROVEMENT LANDSCAPE NETWORK

12

YEARS

РОКІВ
НА РИНКУ

100+

PROJECTS

РЕАЛІЗОВАНО
ОБ'ЄКТІВ

Only a quality result thanks to the professional team and the best suppliers.

Тільки якісний результат завдяки професійній команді та найкращим постачальникам.

- Landscape design
Ландшафтне проектування
- Outdoor space Improvement
Озеленення та благоустрій
- Vertical gardening
Вертикальне планування
- Drainage systems
Системи водовідведення та дренажу
- Automatic watering systems
Системи автоматичного поливу
- Landscape lighting systems
Системи ландшафтного освітлення
- Autonomous sewage systems
Системи автономної каналізації

+38 (044) 360 3139
+38 (044) 337 3139
www.3dground.biz
info@3dground.biz

ЯКІСНІ РОСЛИНИ - ВНЕСОК ЩО ПЕРЕДАЄТЬСЯ У СПАДОК

**NURSERY OF
DECORATIVE
PLANTS**

**Розсадник декоративних рослин Гарди
Великий вибір листяних, хвойних дерев
та кущів європейської якості!**

www.gardi.biz

Розсадник декоративних рослин:

м. Кременчук +380 67 531-55-12, +380 99 777-35-35, nursery@gardi.biz

Оранжерея квіткових рослин:

м. Горішні Плавні, +380 67 530-99-76, flowers@gardi.biz

Видавчиня
ОЛЬГА КАМОЛІКОВА

Publisher of the Landscape
and Architecture magazine
OLGA KAMOLIKOVA

Творимо для миру і життя

2 роки війни. Але ми, українці, нескорені і непереможні.

Навіть у ці важкі часи ми мріємо про мирне майбутнє, говоримо про силу природи і висаджуємо сади. Коли людина садить свій сад – вона садить своє майбутнє.

Майбутнє – життя – рослини – сад? Так! У цих словах знаходиться багато філософії.

Емпатична конференція, організована нашим виданням, вже кілька років об'єднує фахівців ландшафтної галузі. Тема 2023-«Сила природи, садів, рослин», на якій ми слухали надихаючі виступи про сьогоднішнє і майбутнє ландшафтної галузі, обнімалися і раділи спілкуванню: шукайте себе на фото **стор. 12**

«Новий Український Сад» – нова рубрика, яка народилась після виступів під час конференції про Український сад. Читайте і долучайтесь **стор. 20**
«Сад і місто»? Так! Це можливо – жити в місті і бути в екологічному середовищі. Як? Відповідь на **стор. 38-69**

І, наприкінці, якщо у вас є свій сад, пам'ятайте про його здоров'я і життя і обробіть його від хвороб на шкідників навесні – **стор. 70**

Обняла всіх! Щиро ваша, видавчиня Ольга Камолікова

Creating for peace and life

2 years of war. But we, Ukrainians, are unconquerable and invincible.

Even in these difficult times, we dream of a peaceful future, talk about the power of nature and plant gardens. When a person plants his garden, he plants his future. Future – life – plants – garden? Yes! There is a lot of philosophy in these words.

The empathetic conference organised by our publication has been bringing together landscape industry professionals for several years. The theme of 2023 was «The Power of Nature, Gardens, Plants», where we listened to inspiring speeches about the present and future of the landscape industry, hugged and enjoyed communication: look for yourself in the photo **p. 12**

«New Ukrainian Garden» is a new column that was born after the speeches about the Ukrainian Garden during the conference. Read and join in. **p. 20**
«Garden and city»? Yes! It is possible to live in the city and be in an ecological environment. How? The answer is on **pages 38-69**

And, finally, if you have a garden, remember about its health and life and treat it for pests in the spring – **p. 70**

Hugs to everyone! Sincerely yours, the publisher Olga Kamolikova

- декоративні дерева та кущі |
- decorative bushes and trees |
- листяні та плодові дерева |
- deciduous and fruit trees |
- хвойні рослини будь-яких розмірів |
(в т.ч. крупноміри) |
- coniferous plants of any size |
- рослини стрижених форм та бонсаї |
- plants of clipped forms and bonsaies |

Дубай, Давос та Україна. Війна чи екологічна безпека?

В цьому році найбільший ризик експерти бачать в екстремальній погоді. Про це можна прочитати в об'ємній (125 сторінок) доповіді на Всесвітньому економічному форумі в Давосі, на якому був присутній і наш президент. У цьому переліку жахів, що очікують нашу планету, на першому місці – глобальне потепління, землетруси, цунами, катастрофічні зливи та посухи. Потепління в Арктиці, що викликає бурхливе танення льодовиків та вічної мерзлоти – найнебезпечніше, бо ризикує розморозити доісторичні мікроби та віруси, до яких ні в кого на планеті не буде імунітету.

В якому стані зараз знаходиться природа нашої планети докладно доповіли на 28-й Конференції ООН щодо зміни клімату, що проходила у Дубаї наприкінці минулого року. Раніше вчені вже заявили, що Земля вступила в еру «глобального кипіння», але потепління прискорюється швидше, ніж ми можемо собі уявити. Через зміну клімату Земля наблизилася до того, щоб перетнути низку переломних точок, які позначатимуть незворотний перехід до нового стану екосистем на планеті, навіть за усунення усіх тих факторів, які до цього призвели. Комп'ютерне моделювання вказало на 26 переламних точок, 16 з яких стосуються біосфери – практично всіх екосистем планети.

На цій конференції у Дубаї Україна представила свій павільйон, щоб показати масштаб екологічних збитків від агресії РФ та запропонувала різні способи запобігання екоциду. Тематика павільйону України була обрана відповідно до 8-го пункту формули сталого розвитку – «Екологічна безпека».

Експозиція українського павільйону була представлена трьома смисловими блоками. Перший блок «Коховка» – про підлив росією греблі Каховської ГЕС. Другий блок – «Наслідки» містить інформацію про щоденну шкоду війни. Останній блок «Відновлення» демонструє, як українці відновлюють знищене. Планом відновлення України передбачає втілення 850 масштабних проєктів за наступні 10 років. Серед пріоритетних програм – «Відбудова чистого та захищеного середовища», «Енергетична незалежність» та «Зелений курс».

26 переламних точок, 850 масштабних проєктів... Втім є інші жакливі цифри. Війна триває, і росія продовжує скоювати злочини, завдаючи шкоди щодня... Вже задокументовано понад 2500 екологічних злочинів. Кожен день війни – це приблизно 120 млн євро завданих збитків. За останній рік понад 76 тис. українців звернулися до лікарів за психологічною допомогою, а прогнозами Національної Служби Здоров'я України через вплив війни майже 15 мільйонів українців потребуватимуть психологічної підтримки різного ступеню інтенсивності. Чи є серед тих 850 масштабних програм щось на кшталт масштабного проєктування і створення оздоровчих та лікувальних садів? А якщо нема – то треба їх створювати вже сьогодні.

А це вже – наша робота, шановна ландшафтна спільнота! Нам робити своє – воювати та працювати, сплачувати податки та донатити на ЗСУ. Навіть в умовах цієї страшної війни ви невтомно шукаєте можливості для розвитку, відкриваєте нові проєкти, саджаєте Сади Перемоги, робите все, аби наша Україна стала найкращим місцем для кожного її жителя.

Редакція журналу ЛА бажає вам наснаги, сил та натхнення у роботі та реалізації ваших ідей та проєктів. Разом ми будемо сильну та процвітаючу Україну, разом наближаємо Перемогу!

Головний редактор
ВАЛЕРІЙ КОТЕЛЬНИКОВ
Editor-in-chief
VALERY KOTELNIKOV

Dubai, Davos and Ukraine. War or environmental safety?

This year, experts see extreme weather as the biggest risk. You can read about this in a voluminous (125 pages) report at the World Economic Forum in Davos, which was attended by our President. In this list of horrors awaiting our planet, global warming, earthquakes, tsunamis, catastrophic rainstorms and droughts are at the top of the list. Warming in

the Arctic, which is causing rapid melting of glaciers and permafrost, is the most dangerous because it risks unfreezing prehistoric microbes and viruses to which no one on the planet will be immune.

The current state of our planet's environment was reported in detail at the 28th UN Climate Change Conference held in Dubai at the end of last year. Earlier, scientists have already stated that the Earth has entered an era of «global boiling», but warming is accelerating faster than we can imagine. Due to climate change, the Earth has come close to crossing a number of tipping points that will mark an irreversible transition to a new state of ecosystems on the planet, even if all the factors that led to this are eliminated. Computer modelling has identified 26 tipping points, 16 of which relate to the biosphere, which is virtually all ecosystems on the planet.

At this conference in Dubai, Ukraine presented its pavilion to show the scale of environmental damage caused by the Russian aggression and suggested various ways to prevent ecocide. The theme of Ukraine's pavilion was chosen in accordance with the 8th point of the sustainable development formula - «Environmental safety».

The exposition of the Ukrainian pavilion was presented in three semantic blocks. The first block, Kakhovka, was about Russia's undermining of the Kakhovka hydroelectric power station dam. The second block, «Consequences», contained information about the daily damage of the war. The last block, «Restoration», demonstrates how Ukrainians are rebuilding what was destroyed. Ukraine's Recovery Plan envisages the implementation of 850 large-scale projects over the next 10 years. The priority programmes include Restoring a Clean and Secure Environment, Energy Independence, and the Green Deal.

26 tipping points, 850 large-scale projects... However, there are other horrific figures. The war continues, and Russia continues to commit crimes, causing damage every day... More than 2,500 environmental crimes have already been documented. Every day of the war means approximately 120 million euros in damages.

Over the past year, more than 76,000 Ukrainians have sought psychological help from doctors, and the National Health Service of Ukraine predicts that almost 15 million Ukrainians will need psychological support of varying degrees of intensity due to the impact of the war. Are there any of those 850 large-scale programmes that include the large-scale design and creation of health and medical gardens? If not, we need to start creating them today.

And this is our job, dear landscape community! We have to do our part - fight and work, pay taxes and donate to the Armed Forces. Even in the face of this terrible war, you are tirelessly looking for opportunities for development, launching new projects, planting Victory Gardens, and doing everything to make our Ukraine the best place for every citizen.

The editorial team of LA magazine wishes you inspiration, strength and inspiration in your work and the implementation of your ideas and projects. Together, we are building a strong and prosperous Ukraine, bringing the Victory closer!

Тротуарна плитка

**ЗОЛОТИЙ
МАНДАРИН**

**БЕТОННА ПРОДУКЦІЯ
ДЛЯ БЛАГОУСТРОЮ**

Огорожі

Елементи для клумб

Елементи для парканів

Крупноформатні плити

Покрокові елементи

Лавки

Квітники

Урни

3MICT/CONTENT

[HTTPS://LANDSCAPE-ARCHITECTURE.TOP/](https://landscape-architecture.top/)

ЗЕЛЕНА МИЛЯ

GREEN MILE

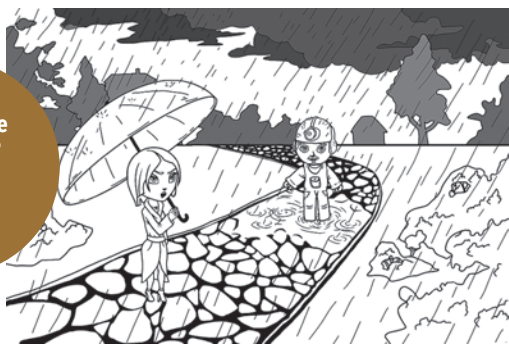
ВИКОНУЄМО ПОВНИЙ КОМПЛЕКС ЗАГАЛЬНОБУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ БЛАГОУСТРОЄМ ТЕРИТОРІЇ, УКЛАДАННЯ ТРОТУАРНОЇ ПЛИТКИ ТА СИСТЕМ ПОВЕРХНЕВОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ.

- Проект вертикального планування та роботи з благоустрою.
- Схема водовідведення та дренажу та влаштування цих систем.
- Проект мощення та укладання бруківки та дренажних покриттів.

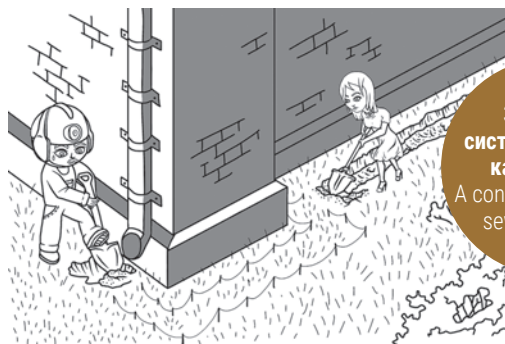
THE COMPANY «GREEN MILE» WILL PERFORM A FULL RANGE OF GENERAL CONSTRUCTION WORKS RELATED TO IMPROVING THE TERRITORY, LAYING PAVING SLABS, AND SURFACE DRAINAGE SYSTEMS.

- The project of vertical planning and improvement work.
- Scheme of drainage and drainage arrangement of these systems.
- The project of paving and laying paving stones and drainage coverings.

Стандартне мощення?
Standard paving?

Звичайна система зливової каналізації?
A conventional storm sewer system?

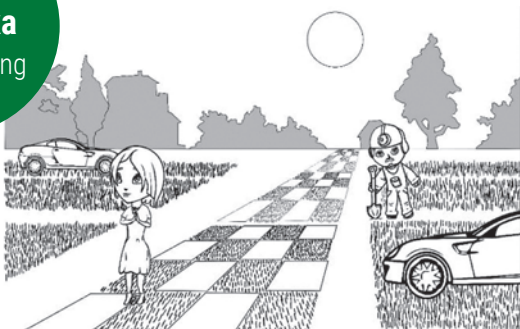
ЯКА Є ЦЬОМУ РАЗУМНА АЛЬТЕРНАТИВА?

Фахівці компанії «Зелена Миля» розроблять та втілять грамотні інженерні природоорієнтовані рішення які збалансують можливості та ресурси. Замість звичайної бруківки ми пропонуємо влаштування дренажних покриттів та зелених парковок. А звичайні дренажні та зливі системи перетворюємо на дощові садки. Дощові сади виглядають як сучасні клумби та перехоплюють, затримують та поступово повертають опади до екосистеми.

WHAT IS A REASONABLE ALTERNATIVE TO THIS?

Specialists of the company «Green Mile» will develop and implement competent engineering nature-oriented solutions that balance opportunities and resources. Instead of ordinary paving stones, we offer the installation of drainage coverings and green parking lots. And we turn ordinary drainage and stormwater systems into rain gardens. Rain gardens look like modern flower beds and capture, retain and gradually return rainfall to the ecosystem.

Зелена парковка
Green parking

Дощові садки
Rain gardens

+38 (068) 589-10-96, +38 (066) 226-43-39

ЗМІСТ/CONTENT

[HTTPS://LANDSCAPE-ARCHITECTURE.TOP/](https://landscape-architecture.top/)

landscape
L&A
architecture

№5-6/зима 2023-2024

Журнал
«Ландшафт и архитектура» ®
«Ландшафт і архітектура» ®
«Landscape and architecture» ®

Головний редактор,
відповідальний за випуск:
ВАЛЕРІЙ КОТЕЛЬНИКОВ
Випускаючий редактор,
журналіст:
ОЛЬГА КАМОЛІКОВА
Науковий редактор-
консультант:
ХЕЛЕНА ГУТМАНЕ (Латвія)
ландшафтний архітектор,
+371-29642688,
e-mail: helena@alps.archi
Переклад на англійську:
Валерій КОТЕЛЬНИКОВ
Координатор з міжнародних
комунікацій:
ЛАУРА ПЛІЧА-СТАНКЕВИЧА
+371 29227644
e-mail: [laura@
landscapeconstruction.lv](mailto:laura@landscapeconstruction.lv)
Дизайн та верстка:
ГАННА ПЕРЕВЕРТЕНЬ
Видавець: ПП
«КБ «Ландшафт і архітектура»
Засновник, директор:
Ольга КАМОЛІКОВА
Адреса: Україна, м. Київ,
вул. Машинобудівельна, 37,
оф. 236

Editor-in-Chief responsible
for the issue:
VALERY KOTELNIKOV
Graduating editor,
journalist:
OLGA KAMOLIKOVA
Scientific editor-consultant:
HELENA GUTMANE (LATVIA)
AINAVU ARHITEKTE,
LANDSCAPE ARCHITECT,
+371-29642688,
e-mail: helena@alps.archi
Translation into English:
Valery KOTELNYKOV
Coordinator:
LAURA PLIČA-STANKEVIČA
Mob. +371 29227644
e-mail: [laura@
landscapeconstruction.lv](mailto:laura@landscapeconstruction.lv)
Design and layout:
HANNA PEREVERTEN
Publisher:
PE «Landscape and
Architecture»
Founder, director:
Olga KAMOLIKOVA
Address: Ukraine, Kyiv,
street Machine-building, 37,
of. 236

В УКРАЇНІ З ПИТАНЬ РЕКЛАМИ ТА СПІВПРАЦІ ЗВЕРТАЙТЕСЬ
тел.: +38 (050) 6289169, +38 (067) 5058553,
e-mail: landscape_kiev@ukr.net,
<https://landscape-architecture.top/>

Розповсюдження: журнал поширюється за підпискою. Електронна версія
представлена на сайті Journals.ua на додатках для iPad і планшетів на базі
Android Play Market AppStore.
Безкоштовна електронна версія представлена
на сайті <https://landscape-architecture.top/>
The free electronic version is available at <https://landscape-architecture.top/>
Свідоцтво про реєстрацію/перереєстрацію №25229-15169ПР від
07.09.2022

Всі права захищено. Передрук матеріалів тільки за умови посилання на
журнал та за попередньою згодою з видавцем, яку можна отримати,
написавши нам на емейл: landscape_kiev@ukr.net

Reprint of materials only with a link to the journal and with the prior agreement of
the publisher, which can be obtained by writing to us by email:
landscape_kiev@ukr.net

Редакція може не поділяти точки зору авторів.

Вартість дзвінків за номерами телефонів,
вказаними в журналі, згідно тарифів вашого оператора

Періодичність: 6 разів на рік

Підписано до друку 20.01.2024.

У номері представлені фото: авторів статей, архітекторів та редакції.

«Ландшафт і архітектура» ©

СПІЛЬНИЙ ПРОЕКТ
L&A та **ШКОЛИ**
САДІВНИКА

24
ЛЮТОГО

Локація:
ботанічний сад ім. М. Гришка

МАЙСТЕР-КЛАС

З ОБРІЗКИ ПЛОДОВИХ РОСЛИН

ОБРІЖЕМО ПРАВИЛЬНО САД ВЗИМКУ,
ЩОБ БУВ ГАРНИЙ ВРОЖАЙ!

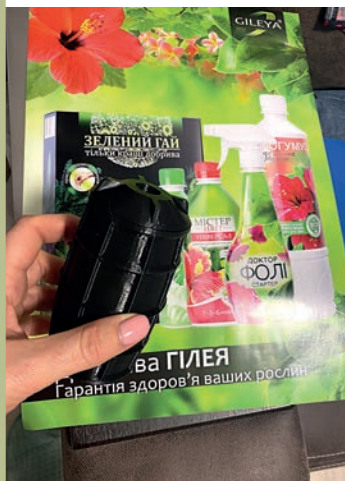

питання/реєстрація +38 (067) 505 85 53

В НАС НАСИЧЕНИЙ ПЛАН ПОДІЙ
СЛІДКУЙТЕ ЗА АНОНСАМИ

[HTTPS://LANDSCAPE-ARCHITECTURE.TOP/](https://landscape-architecture.top/)

[HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/LA.LANDARCHITECTURA.UA/](https://www.facebook.com/LA.LANDARCHITECTURA.UA/)

І ДОБРИВА, І ЗАПЧАСТИНИ ДЛЯ ДРОНІВ BOTH FERTILISERS AND SPARE PARTS FOR DRONES

Садівники України чудово знають і з задоволенням використовують гарні та якісні добрива серії «Зелений гай». Аналогічно, неймовірно популярна серед любителів кімнатних рослин продукція «Доктор Фолі», «Фертимікс», «Містер цвіт» та інші. Все це виготовлялося на підприємстві «Гілея» у Херсоні до початку повномасштабного вторгнення.

Ukrainian gardeners are well aware of and are happy to use good and high-quality fertilisers from the Zelenyi Hai series. Likewise, Dr Foley, Fertimix, Mister Flower and other products are incredibly popular among indoor plant lovers.

All of these were produced at the Gilea plant in Kherson before the full-scale invasion.

Костянтин та Наталя Тарасови,
власники підприємства «Гілея»

Коли почалася війна, Костянтин та Наталя Тарасови, власники підприємства «Гілея» встигли виїхати на Закарпаття.

«Вранці, коли ми почули про вторгнення, взяли самі необхідні речі, сіли в машину й поїхали. Чули вибухи, на дорогах були корки. Було страшно їхати, але залишатись теж було страшно. Ми знали, що якщо ворог захопить місто, він буде нищити всіх, хто працював на благо України», — ділиться Наталя.

На Закарпатті власники Гілеї побули буквально пару місяців і переїхали в Київ. Що там, на батьківщині, що з підприємства, що з власним будинком — довго не знали. З часом дізналися, що під час окупації Херсонської області у 2022 році підприємство зазнало серйозних втрат. Окупанти взяли під свій контроль будівлю виробництва, склади, офіс, викрали багато обладнання, навіть побутову техніку, включаючи холодильник, мікрохвильову піч та пральну машинку...

У листопаді 2022 року, коли Херсон повернувся під український контроль, радість від визволення була просто неймовірною. З неї виникло велике прагнення до нового початку для «Гілеї».

Та невдовзі після визволення виявилось, що виробничі приміщення підприємства окупанти замінували, і працювати в них небезпечно. А у 2023 році сталася нова трагедія — затоплення Каховської гідроелектростанції, яке вразило і підприємство «Гілея». Відділи офісного приміщення компанії були підтоплені. Та навіть у ці труднощі «Гілея» виявила силу духу та віру в краще майбутнє.

Керівництво компанії прийняло рішення відкрити виробничі підрозділи та офіс у Києві. Так «Гілея» була передислокована до Києва, де відновлене виробництво. Це рішення забезпечило роботу не тільки частину колишніх співробітників з Херсона, а й дало новий початок для «Гілеї» у новому місці. «На жаль, працювати на своїх потужностях в Херсоні зараз немає можливості, — каже Костянтин Тарасов. — Адже наражати співробітників на таку небезпеку — діставатись робочих місць кожного дня, знаходитись у виробничих приміщеннях, які не захищені повноцінно, безглуздо. Тож працюємо з Києва, наближаючи визволення рідного регіону і повернення підприємства додому».

На сьогоднішній день «Гілея» повноцінно відроджується та продовжує виробляти високоякісні добрива для саду та дому. А ще зараз, під час війни, «Гілея» виробляла запчастини для дронів, що є важливим внеском у потреби військових.

Історія «Гілеї» — це приклад визначеності та рішучості в боротьбі з труднощами, що дозволяє їй зберегти лідерські позиції на ринку та розглядати можливість виходу на міжнародний ринок. □

When the war broke out, Kostiantyn and Natalia Tarasov, the owners of Gilea, managed to leave for Zakarpattia.

«In the morning, when we heard about the invasion, we took the most necessary things, got in the car and left. We heard explosions, and there were traffic jams on the roads. It was scary to leave, but it was also scary to stay. We knew that if the enemy captured the city, they would kill everyone who worked for the good of Ukraine,» Natalia says.

The Gilea owners stayed in Zakarpattia for just a couple of months and then moved to Kyiv. For a long time, they did not know what was happening back home, what was happening to their business or their home. Over time, they learned that during the occupation of the Kherson region in 2022, the company suffered serious losses. The occupiers took control of the production building, warehouses, office, stole a lot of equipment, even household appliances, including a refrigerator, microwave oven and washing machine...

In November 2022, when Kherson returned to Ukrainian control, the joy of liberation was incredible. It gave rise to a great desire for a new beginning for Gilea.

But shortly after the liberation, it turned out that the occupiers had mined the company's production facilities and it was dangerous to work there. And in 2023, a new tragedy occurred — the flooding of the Kakhovka hydroelectric power station, which also affected Gilea. Departments of the company's office building were flooded. However, even in these difficulties, Gilea showed strength of spirit and faith in a better future.

The company's management decided to open production units and an office in Kyiv. Thus, Gilea was relocated to Kyiv, where production resumed. This decision not only provided jobs for some of the former employees from Kherson, but also gave Gilea a new start in a new location. «Unfortunately, we cannot operate at our facilities in Kherson now,» says Konstantin Tarasov. — «It makes no sense to expose our employees to such danger — to get to their workplaces every day, to stay in production facilities that are not fully protected. So we are working from Kyiv to bring the liberation of our region and the return of the company home closer.»

Today, Gilea is fully recovering and continues to produce high-quality fertilisers for the garden and home. And now, during the war, Gilea has been producing spare parts for drones, which is an important contribution to the needs of the military.

The story of Gilea is an example of determination and resolve in dealing with difficulties, which allows it to maintain its leading position in the market and consider entering the international market. □

Виробництво «Гілея» до і після окупації

Директорка L&A Ольга Камолікова та головний редактор L&A Валерій Котельніков відкривають захід

СИЛА ПРИРОДИ, РОСЛИН ТА САДІВ. ШЛЯХ ДО ПЕРЕМОГИ EMPATHIC GREEN CONFERENCE

Текст: L&A
Фото: Леда КРЮКОВА

Ось і відбувся, не побоїмося цього слова, головний захід ландшафтної галузі, який вже став доброю традицією – Empathic green conference 16 грудня в Києві зібралась ландшафтна спільнота України, щоб побачитись, обнятись, надихнутись та поговорити про силу природи, рослин та садів та їх шляхи до перемоги як в прямому, так і в переносному сенсі.

Організатор:
журнал «Ландшафт
і Архітектура»

Партнери: компанії «Наталіс»,
«Ландшафтний Підрядник», «Амтул»,
«Рослинний бум», «Manezh»

Генеральний партнер:
«ЗОЛОТИЙ
МАНДАРИН КВАДРА»
Високоякісні вироби
з бетону

Звітальним словом до учасників конференції звернувся відомий ландшафтний дизайнер Джеймс Бассон, який живе у Франції. Він висловив неабияку підтримку українцям і висловив думку, що як природа Середземномор'я після частих лісових пожеж відновлює себе, так і Україна знайде сили відбудувати міста й села, парки та сади.

Учасники конференції високо оцінили рівень європейських та українських спікерів та доброзичливу атмосферу заходу: «Неймовірно цікаві та харизматичні постаті із філософським підходом та почуттям гумору. Браво кожному спікеру. Всім дякую за зустріч та «обнімашки», – читаємо один із відгуків у соціальній мережі, – стільки важливих посилів та думок звучало на конференції, але головне – це чудова атмосфера, що панувала протягом всього заходу. А саме головне, що всі ми віримо в нашу Перемогу і готуємося відновлювати свою Країну. Дуже приємно бачити посмішки на обличчях та віру в очах!»

Своїми поглядами на стратегії ефективного управління підприємством зеленої галузі в воєнний період поділився **директор компанії «Наталіс», Олексій Венгловський**. «Люди – головний капітал будь-якої компанії, наголосив Олексій, то ж задача керівника – зберегти дружній та мотивований колектив навіть в умовах війни та падіння доходів».

«Форма має містити контент, і цей контент має бути пов'язаний із природою». З цієї цитати знаменитого фінського архітектора Алваро Аалто почав свою промову **головний редактор журналу «Ландшафт і Архітектура» Валерій Котельніков**. В якому стані зараз знаходиться природа нашої планети можна ознайомитись на 28-й Конференції ООН щодо зміни клімату, що проходить у Дубаї, де відкритий український павільйон. Вчені вкотре нагадують, що наша планета «закипає», дуже швидко наближаються до перетину точок неповернення, після чого стане неможливим існування сучасних екосистем. Щодо України – то вже задокументовано понад 2500 злочинів проти екології, щодня докільню завдається шкоди на 120 млн євро. За рік понад 76 тис. українців звернулися до лікарів за психологічною допомогою. Про це повідомляє НСЗУ. За даними електронної системи охорони здоров'я, найчастіше пацієнти скаржаться на: відчуття тривоги/нервування/напруженості, порушення сну, пригнічені настрої, порушення пам'яті психологічні розлади, стрес, роздратованість, злість... За прогнозами НСЗУ через вплив війни майже 15 млн українців потребуватимуть психологічної підтримки різного ступеню інтенсивності. Тож якісні психологічні послуги мають бути доступними усім, хто їх потребує.

Digest

The power of nature, plants and gardens. The path to victory. Empathic green conference

The main event of the landscape industry, which has already become a good tradition, the Empathic green conference, has taken place.

On 16 December, the landscape community of Ukraine gathered in Kyiv to see each other, hug, be inspired and talk about the power of nature, plants and gardens and their paths to victory, both literally and figuratively.

The conference participants were welcomed by the famous landscape designer James Basson, who lives in France. He expressed his great support for Ukrainians and said that just as the nature of the Mediterranean is restoring itself after frequent forest fires, so Ukraine will find the strength to rebuild cities and villages, parks and gardens.

Many important messages and opinions were voiced at the conference, but the most important thing is that we all believe in our Victory and are preparing to rebuild our country. We will revive our Ukraine together!

Джеймс Бассон, ландшафтний дизайнер та Валерій Котельніков, головний редактор L&A

Ландшафтна архітекторка Марина Литвинович розповідає про своє бачення українського саду

Світлана Бабкова, провідний фахівець компанії «Золотий мандарин» у своїй презентації «Дивись у корінь!» нагадала ландшафтним архітекторам та дизайнерам про необхідність вибору лише високоякісної продукції у проектуванні та ландшафтному будівництві

Ландшафтна дизайнерка Оксана Язикова розповідає про свій український сад «Жива Нива»

Яскравий виступ ландшафтної архітекторки Оксани Олейнюк-Пухняк

Виступає Назарій Зінько, директор компанії «Клуб рослин»

Своїми поглядами на стратегії ефективного управління підприємством зеленої галузі у воєнний період ділиться директор компанії «Наталіс» Олексій Венгловський

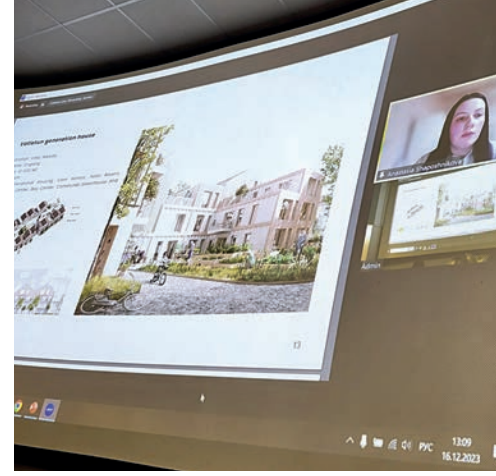
Створенню оздоровлюючих та терапевтичних садів і громадських просторів присвятила свій виступ **Ільзе Рукшане, ландшафтна архітекторка із Риги**. Вона має багатий досвід створення реабілітаційних садів в Латвії, за період війни вже двічі побувала в Україні і впевнена, що сучасні терапевтичні сади з'являться й у нас.

Втім, вони вже існують — про парк «Казковий поля» розповів **Назарій Зінько, співвласник компанії «Клуб рослин»**. Так, за поточний рік цей лавандовий парк відвідало понад 12 500 гостей, саме тут відпочивають бійці ЗСУ, саме тут молодята признаються один одному у коханні.

Ландшафтна архітекторка Оксана Олейнюк-

Пухняк презентувала Концепція Природничої Платформи повоєнного відновлення України. Фермерські парки як основа ментального розвантаження у повоєнній реабілітації». Такі фермерські парки стали з'являтися не лише на заході нашої країни, але й неподалік Києва.

Хелена Гутмане, ландшафтна архітекторка та урбаністка із Латвії розповіла про процеси реабілітації просторів та старих покинутих територій. Ця тема — дуже важлива в контексті поновлення та відбудови українських міст та сіл, що постраждали під час війни. Не має бути деградованих територій, ми згодні! Шлях до реабілітації просторів — дуже складний, він починається із

Прекрасний онлайн-виступ колег з Латвії Хелени Гутмане, Анастасії Шапошникової та Ільзе Рукшане

Керівництво КО «Київзеленбуд» на конференції уважно слухає і обговорює доповіді

Надихаючий виступ Ольги Клейтман, провідної ландшафтної архітекторки

Яскравий виступ директорки компанії «Manezh» Марини Дяченко

Альона Колотницька, начальниця управління благоустрою та екології міста Біла Церква розповідає про стратегії озеленення та шляхи реалізації програми «Місто-Парк»

складного та довгого розмінування, адже ми пам'ятаємо, що зараз небезпечною є площа, розміром з Ісландію, або з три Литви.

Анастасія Шапошникова, студентка Riseba Fad, Латвія в доповіді «Життя між поколіннями. Ферми та їх вплив» зупинилась на аналізі взаємовідносин через рослини між дітьми та людьми поважного віку.

Світлана Бабкова, провідний фахівець компанії «Золотий мандарин» у своїй презентації «Дивись у корінь!» нагадала ландшафтним архітекторам та дизайнерам про необхідність вибору лише високоякісної продукції у проектуванні та ландшафтному будівництві.

Справжньою зіркою Empathic green conference «Сила природи, рослин та садів. Шлях до Перемоги» стала **Марина Дяченко, директорка компанії «Manezh»**. «Краса — це стан, даний нам природою. І це — безкінечний рух до неї». Вважаю, всі погодилися з таким тезисом Марини. Дуже цікавий проект «Нове життя ботанічного саду харківського університету» презентувала публіці ландшафтна архітекторка Ольга

Клейтман. Маю надію, що місце у Центрі, знайоме з дитинства кожному харків'янину, нарешті матиме дійсно європейський вигляд і стане однією з головних атракцій «залізобетонного міста-героя!»

Невтомний енерджайзер **Альона Колотницька, начальниця управління благоустрою та екології міста Біла Церква** розповіла про стратегії озеленення та шляхи реалізації програми «Місто-Парк». Віримо, що Альона разом зі своєю командою зробить все, щоби Біла Церква стала одним із самих комфортних та зелених міст України.

Наприкінці конференції відбулася дискусійна панель «Діалоги про українське».

Свої роздуми та візії українського саду розкрила **ландшафтна архітекторка Марина Литвинович**.

«Пані Марина нагадала відомий вислів: сад — це образ раю, едемського саду на землі, — пише свій відгук учасниця конференції, — вже не одне століття, скрізь, де живуть наші люди, українці, виникають городики і квітники, садочки, ниви.. Кожна українська хата чи то будинок зустрінуть квітником, з притаманній нам любові до різно-

ПОДІЇ В ЛАНДШАФТНІЙ ІНДУСТРІЇ/ EVENTS IN THE LANDSCAPE INDUSTRY

маніття і виру кольорів і форм – цвіте, радує око... Що це, як не національна властивість українців – творити навколо себе райський сад? З любов'ю до цього куточка подвір'я, клатика землі, як на картинах Катерини Білокур, висаджувати і плекати, часом дуже різні, – квіти, зілля, кущі, дерева, трави. Може це і є ота сама національна ідея про необхідність, душевну потребу створення навколо себе раю на землі?»

Своїм баченням українського саду поділилася **ландшафтна дизайнерка Оксана Язикова**, її проєкт «Сад біля ферми» вже реалізовано у Житомирській області. Цей сад вдало поєднує прийоми сучасного озеленення з добре впізнаними українськими символами, які доповнюють формування візії саме українського саду.

«Багато важливих посилів та думок звучало на конференції, – пише одна з учасниць Empathic green conference, – але саме головне, що всі ми віримо в нашу Перемогу і готуємося відновлювати свою країну. Будемо відроджувати нашу Україну разом! □

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ САД

NEW UKRAINIAN GARDEN

На Empathic green conference «Сила природи, рослин та садів. Шлях до Перемоги», яка була проведена 16 грудня 2023 року, була піднята важлива тема «Український сад». Фахівці галузі ділилися своїми дослідженнями та напрацюваннями. Питання, що їх озвучили наші докладачі, з'явилися актуальними для професійної спільноти та викликали чималий резонанс серед ландшафтних дизайнерів. Тож ми започаткували рубрику «Новий Український Сад» на шпальтах нашого видання – журналу «Ландшафт і архітектура». У цьому номері ми публікуємо промову Марини Литвинович та коментарі, що надали нам учасники конференції та наші партнери. Запрошуємо і вас до дискусії, яка принесе певну практичну користь у розвитку ландшафтної галузі України.

• **Гарантуємо, що ваші думки, коментарі, роздуми за тематикою нового українського саду будуть опубліковані в журналі.**

• **Результати проєктних досліджень будуть передані для впровадження у навчальний процес освітньої програми «Ландшафтний дизайн та озеленення» Навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка (кафедра біології рослин).**

Пишіть нам на e-mail:
landscape_kiev@ukr.net
В темі просимо вказати
«Новий Український сад»

At the Empathic green conference «The Power of Nature, Plants and Gardens. The Path to Victory», which was held on 16 December 2023, the important topic of the Ukrainian garden was raised. Industry experts shared their research and best practices. The issues raised by our speakers were relevant to the professional community and caused a considerable resonance among landscape designers. Therefore, we have launched the New Ukrainian Garden section on the pages of our publication, Landscape and Architecture magazine. In this issue, we publish Marina Lytvynovych's speech and comments provided by the conference participants and our partners.

We invite you to join the discussion, which will bring some practical benefits to the development of the landscape industry in Ukraine.

• **We guarantee that your thoughts, comments, and reflections on the topic of the new Ukrainian garden will be published in the magazine.**

• **The results of the project research can be transferred for implementation in the educational process of the educational programme «Landscape Design and Gardening» of the Educational and Research Centre «Institute of Biology and Medicine» of Taras Shevchenko National University of Kyiv (Department of Plant Biology).**

Write to us: landscape_kiev@ukr.net
In the subject line, please indicate
«New Ukrainian Garden»

УКРАЇНСЬКИЙ САД. ПОГЛЯД ФАХІВЦЯ

UKRAINIAN GARDEN. A SPECIALIST'S VIEW.

Микола Сергеев «Яблуні в цвіту. У Малоросії», 1895

На Конференції я виступала з доповіддю на тему «Український сад: погляд фахівця». Тема, вочевидь, дозріла, адже почала вигулькувати то тут, то там: у розмовах колег між собою, у соцмережах... Та я, власне, не очікувала того резонансу, якій отримала. Мене приголомшила реакція учасників Конференції, що підходили та дякували в кулуарах, а наступного дня був просто шквал дописів в фейсбуці, дзвінки... Я дуже всім вдячна за зворотній зв'язок, адже отримала не просто схвалення свого виступу, а підтвердження: питання українського саду дуже на часі і турбує багатьох представників ландшафтної спільноти. Насправді, загальний зміст мого виступу зводився до того, що для себе я поки не знайшла універсальної формули українського саду. Адже не дуже зрозуміло, за якими ознаками можна ідентифікувати його. Ми маємо в Україні неймовірно гарні ландшафти, але природні умови окремих регіонів дуже вже різняться, а отже й сади мають бути різними. Наша рослинність досить різноманітна, але вона схожа на флору сусідніх країн, так само, як і матеріали, що ми їх використовуємо в благоустрої. Та й прийоми сучасного озеленення нами частіше за все запозичені в країнах, де ландшафтне мистецтво розвивалося

At the Conference, I made a presentation on the topic «Ukrainian garden: a specialist's view». The topic was obviously ripe, because it started to come up here and there: in conversations between colleagues, on social networks... But I did not expect the resonance I received. I was stunned by the reaction of the conference participants who came up and thanked me on the sidelines, and the next day there was just a flurry of Facebook posts, calls... I am very grateful to everyone for the feedback, because I received not just approval of my speech, but confirmation: the issue of the Ukrainian garden is very timely and worries many representatives of the landscape community. In fact, the general meaning of my speech was that I have not yet found a universal formula for the Ukrainian garden. After all, it is not very clear by what signs it can be identified. We have incredibly beautiful landscapes in Ukraine, but the natural conditions of individual regions are very different, and therefore the gardens should be different. Our vegetation is quite diverse, but it is similar to the flora of neighbouring countries, as are the materials we use in landscaping. And the techniques of modern landscaping are most often borrowed from countries where landscape art has been developing steadily

Авторка:
Марина
ЛИТВИНОВИЧ,
ландшафтна
архітекторка

Author: Marina
LITVINOVICH,
landscape architect

Ілюстрації надані авторкою: представлені фото картин – з відкритих Інтернет-джерел та фото робіт авторки

Illustrations given by the author: photos of paintings are presented – from the published Internet site and photos from the author

Михайло Беркос «В квітучому саду», 1916

*Україна держава
з сильним
протисловим
потенціалом, в нас
величезна кількість
міського населення,
яке теж вимагає
комфортних умов
проживання, праці
та дозвілля!*

Михайло Беркос «Диканька», 1910

стало і безперервно. Саме тому, скажімо, квітники з багаторічників та злаків, що оздоблюють кращі наші сади, дуже схожі поміж собою і перекликаються з закордонними зразками. Тоді що ж саме потрібно, щоби не тільки в нашій державі, а й за її межами український сад був пізнаваним? Які риси мають бути йому притаманні? Думаю, це тема для подальших серйозних досліджень та обговорення у колах ландшафтної спільноти. Для себе я поки знайшла одну дуже виразну рису українського саду: сполучення на його теренах утилітарного і декоративного початків, іншими словами, користі і

and continuously. That is why, for example, the flower beds of perennials and cereals that adorn our best gardens are very similar to each other and echo foreign models.

So what exactly does it take to make a Ukrainian garden recognisable not only in our country but also abroad? What features should it have?

I think this is a topic for further serious research and discussion in the landscape community. For myself, I have so far found one very distinctive feature of the Ukrainian garden: the combination of utilitarian and decorative principles on its territory, in other words, usefulness and beauty. And this idea is not new at all, it lies on the surface! After all, Maxim Rylsky in his famous work deduced this formula: «Roses and grapes, beautiful and useful...»

Although, if you look closely at European, historical and modern gardens, you will find a similar trend in them! After all, people actually started gardening in the first place to feed themselves, and over time the aesthetic component was added...

I would like to draw your attention to the fact that we are talking mainly about private estates, and in our design decisions we rely on the image of Ukraine as an agricultural country. But let's remember that Ukraine is also a country with strong industrial potential, that we have a huge urban population that also requires comfortable living, working and leisure conditions!

Our cities are overwhelmed by problems: illiterate, criminal construction, destruction of green areas, transformation into concrete slums... All

краси. І ця думка абсолютно не нова, вона лежить на поверхні! Адже ще Максим Рильський у своєму відомому творі вивів цю формулу: «Троянди й виноград, красиве та корисне...»

Хоча, якщо придивитися до садів європейських, історичних та сучасних, подібна тенденція знайдеться і в них! Адже людина власне і почала колись займатися садівництвом, в першу чергу, щоби прогодуватися, а вже з часом приєднався естетичний компонент...

Хочу звернути увагу: ми говоримо переважно про приватні садиби, і в своїх проектних рішеннях спираємося на образ України як аграрної країни. Але давайте пам'ятати, що Україна ще й держава з сильним промисловим потенціалом, що в нас величезна кількість міського населення, яке теж вимагає комфортних умов проживання, праці та дозвілля!

Наші міста захлинаються від проблем: неграмотна, злочинна забудова, знищення зелених зон, перетворення на бетонні нетрі... На все це накладається фактор руйнівної війни, що залишає по собі безліч викликів, які вимагатимуть від нас, фахівців галузі, важливих і грамотних рішень. Адже в умовах зруйнованої економіки, порушеної екології, втрат людських ресурсів

this is superimposed by the factor of the devastating war, which leaves behind many challenges that will require us, industry professionals, to make important and competent decisions. After all, in the context of a destroyed economy, damaged ecology, and loss of human resources, we will have to address incredibly complex issues, starting with demining and disposal of huge amounts of construction waste, wreckage and remnants of equipment, rebuilding settlements,

доведеться вирішувати неймовірно складні питання, починаючи з розмінувань та утилізації величезної кількості будівельного сміття, уламків та залишків техніки, відбудови населених пунктів, відновлення лісів та інших біотопів, очищення ґрунтів і водойм, і закінчуючи побудовою нових суспільних відносин... Має змінитися структура промисловості, сільськогосподарства, знадобляться нові підходи до містобудування і, відповідно, до озеленення наших міст і містечок... Запитаймо в себе, наскільки ми готові до вирішення цих завдань? То ж, можливо, нам треба перефразувати запитання і поставити його таким чином: чи потрібен український сад як бренд? Чи існує попит на нього? І якщо такий попит з'явиться, чи готові будуть вітчизняні ландшафтні дизайнери та архітектори відповісти на нього? Питань поки більше, ніж відповідей. Звісно, хотілося б, щоби українські сади, сквери, парки відрізнялися красою і гармонією, були стильними та не вимагали надмірного догляду. Адже в деяких наших садах досі панують несмак та явний кітч. Як дати цьому раду? Вочевидь, тільки покращення освіти, поглиблення знань, навчання на кращих зразках, на досвіді кращих фахівців не тільки світових та європейських, а і своїх, місцевих, має принести результат.

Українці міцно пов'язані зі своєю землею, і не можуть жити без праці на ній. Вони намагаються зробити зеленим і гарним кожен вільний клатчик ґрунту!

Безперечно одне: українці міцно пов'язані зі своєю землею, і не можуть жити без праці на ній. Вони намагаються зробити зеленим і гарним кожен вільний клатчик ґрунту! Адже сад — це символ Раю на землі, місце, де око людини має зникати до краси вищої, незбагненої... То ж в нас попереду непочатий край роботи, шановні колеги!

Насамкінець, я маю ще одне, дуже індивідуальне, міркування з приводу нашого національного саду. Для мене Україна вся про незалежність і самостійність, про ВОЛЮ. Тому і в садах особисто я ціную відчуття простору і свободи, які не завжди досяжні і саме тим цінні. □

restoring forests and other habitats, cleaning up soil and water bodies, and ending with building new social relations... The structure of industry and agriculture must change, new approaches to urban planning and, accordingly, to the greening of our cities and towns will be needed... Let us ask ourselves how ready we are to meet these challenges?

So, perhaps we need to rephrase the question and put it this way: is there a need for a Ukrainian garden as a brand? Is there a demand for it? And if there is, will domestic landscape designers and architects be ready to respond to it? There are still more questions than answers. Of course, I would like Ukrainian gardens, squares, and parks to be beautiful and harmonious, stylish, and not require excessive maintenance. After all, some of our gardens are still dominated by bad taste and obvious kitsch. How to deal with this? Obviously, only better education, deeper knowledge, learning from the best examples, from the experience of the best specialists, not only from the world and Europe, but also from our own, local ones, can bring results.

One thing is certain: Ukrainians are strongly connected to their land and cannot live without working on it. They try to make every free piece of soil green and beautiful! After all, a garden is a symbol of Paradise on earth, a place where the human eye should get used to the beauty of the highest, incomprehensible... So we have a lot of work ahead of us, dear colleagues!

Finally, I have one more, very individual, thought about our national garden. For me, Ukraine is all about independence and self-sufficiency, about FREEDOM. That is why in gardens I personally appreciate the feeling of space and freedom, which are not always attainable and are precisely that valuable. □

ландшафт і архітектура 5-6/зима 2023-2024

ДОІСТОРИЧНІ КОРНІ ТА СУЧАСНІСТЬ НАШИХ САДІВ PREHISTORIC ROOTS AND MODERNITY OF OUR GARDENS

З V ст. до н.е. вже були відомості про садівництво у Придніпров'ї. Геродот зазначав, що «плем'я гелеонів, які жили на території Середнього Придніпров'я, займалося землеробством, харчувалося хлібом і мало САДИ». За описом Геродота наші пращурі виявляли інтерес до садівництва, що зобов'язує нас продовжувати цю справу, але на рівні мистецтва. Живемо в час, коли вже визначені основні стилеві національні ознаки рукотворних ландшафтів інших держав. Ми лише тепер задаємо собі питання, а що таке наш «Український» сад, яке його наповнення? Ми добре розібрались в садах інших цивілізацій, інших держав, а самих себе досі не ідентифікували. На то були, безумовно, вагомі причини! Не порушували своїх традицій сільські мешканці, в любий історичний період намагались оздобити квітами своє подвір'я, завжди біля хати висаджувались плодові дерева і обов'язково калина та груша-дичка. Серед квітів садили лікувальні трави. Художньо плетені вербові тини слугували чудовим тлом для в'юнких рослин і створювали єдиний колоритний ансамбль з білою хатиною під стріхою. Подібні сади майстерно відтворені в музеях народної архітектури та побуту в Києві, Переяслав-Хмельницькому, Ужгороді, Львові. Прочитання етносадів збагачує ландшафтників, надає можливості нового застосування елементів народної архітектури в сучасному просторі. З плином часу вони можуть трансформуватись у нові оригінальні форми, або нести інше функціональне навантаження, але при цьому бути символами українського саду. Для створення сучасного «Українського» саду необхідні знання професії, вивчення історії паркобудівництва, історії та культури України, обізнаність в живописі та скульптурі, а головне — відчувати музику, голос, героїчну та водночас ліричну душу українського народу. Пригадала кінорежисера Сергія Параджанова, він не був українцем, а створив Український фільм-шедевр «Тіні забутих предків». Виявляється, щоб створити український продукт, треба любити те, що робиш і тих, для кого. Маю в своїх доробках чимало сучасних, комфортних і естетичних садів з елементами садової архітектури, які є знаковими для історії і культури України. Вони, безумовно, збагачують ландшафт, а найцінніше формують національну свідомість власників садиби, які починають цікавитись трипіллям, скіфією, змійовими валами... І пишуться змістовним наповненням свого обістя. □

Since the 5th century BC, there has been information about gardening in the Dnipro region. Herodotus noted that «the tribe of the Geleons, who lived in the Middle Dnipro region, were engaged in agriculture, ate bread and had gardens». According to Herodotus' description, our ancestors were interested in gardening, which obliges us to continue this work, but at the level of art.

We live in a time when the main stylistic national features of man-made landscapes of other countries have already been identified. We are only now asking ourselves the question: what is our «Ukrainian» garden, what is its content? We are well versed in the gardens of other civilisations, other countries, but we have not yet identified ourselves. There were certainly good reasons for that! The villagers did not break their traditions; in any historical period, they tried to decorate their yard with flowers, always planting fruit trees near the house and always viburnum and wild pear. Medicinal herbs were planted among the flowers. The artistically woven willow fences served as a wonderful backdrop for climbing plants and created a single colourful ensemble with a white hut under the roof. Similar gardens have been skilfully recreated in museums of folk architecture and life in Kyiv, Pereiaslav-Khmelnyskyi, Uzhhorod, and Lviv. Reading ethnic gardens enriches landscape designers and provides opportunities for a new application of folk architecture elements in the modern space. Over time, they can be transformed into new original forms, or carry a different functional load, but still be symbols of the Ukrainian garden.

To create a modern «Ukrainian» garden, you need to have knowledge of the profession, study the history of park construction, history and culture of Ukraine, be familiar with painting and sculpture, and most importantly, feel the music, voice, heroic and at the same time lyrical soul of the Ukrainian people. I remembered the film director Serhiy Parajanov, who was not a Ukrainian, but created the Ukrainian film masterpiece *Shadows of Forgotten Ancestors*. It turns out that in order to create a Ukrainian product, you need to love what you do and those for whom you do it.

I have a lot of modern, comfortable and aesthetic gardens with elements of garden architecture that are significant for the history and culture of Ukraine. They certainly enrich the landscape, and most importantly, they form the national consciousness of the owners of the estate, who become interested in Trypillia, Scythia, snake ramparts... And they are proud of the content of their homestead. □

Авторка:
Оксана ДЖУНЬ,
ландшафтна
архітекторка

Author:
Oksana JUN,
landscape architect

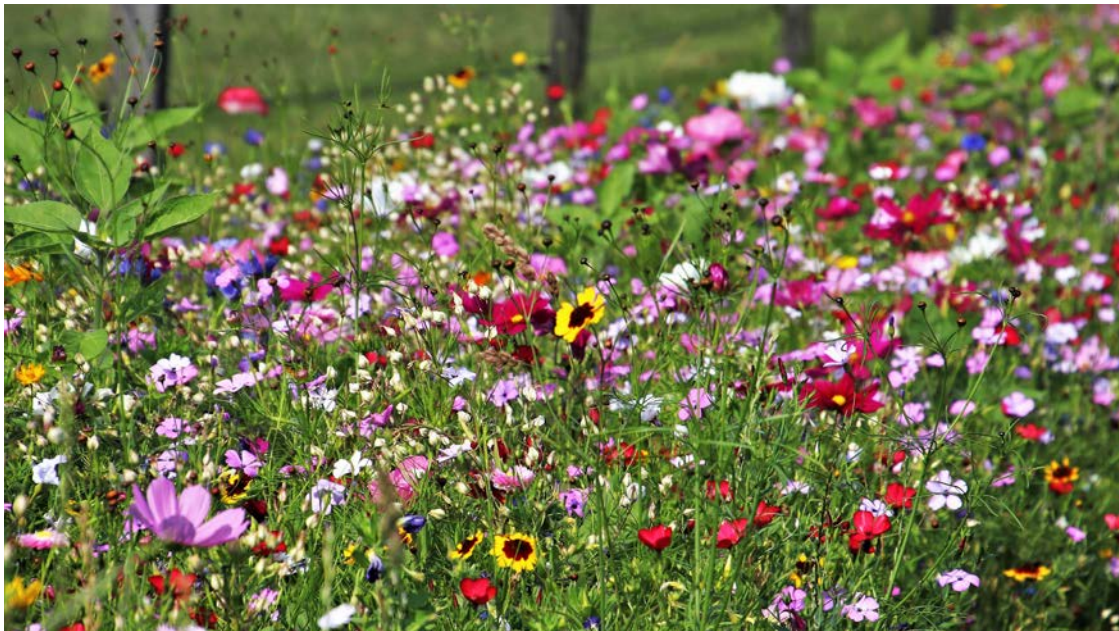
МІЙ УКРАЇНСЬКИЙ САД ЗАПАШНИЙ І ТЕПЛИЙ

MY UKRAINIAN GARDEN IS FRAGRANT AND WARM

Авторка:
Оксана МІЛЄВСЬКА,
президент Гільдії
Ландшафтних
архітекторів України

Author:
Oksana MILEVSKA,
President of the Guild
of Landscape
Architects of Ukraine

Коли мене запитують про «Український сад», мені важко відразу знайти слова, щоб його описати. А чи й існує він взагалі? А якщо існує, то який він?

Я виросла в великому місті далеко від сільського життя, і моє уявлення про український сад не пов'язане з бабусиними ділянками. Так, на відміну від моїх багатьох ровесників, я не мала родичів в селі, тому для мене сад — це не сад біля бабусиного будинку. У мене немає класичного «саду біля хати», але коли думаю про Український сад, то відчуваю тепло, яскравість, запахи та неймовірний комфорт. В ньому криється тепло, наче у затишній ковдрі, особливо коли за вікном холодно або дощить. В ньому криється можливість лягти на траву, розкинувши руки, і насолоджуватися природними звуками та ароматами трав..

Зараз я роблю сади сама. Можу точно сказати, що як наша країна велика і різна, то так і сади у нас різні.

В степовій зоні України замовники хочуть мати сади схожими на ліси. Може це тому, що скрізь у нас степ — трави, яскраві безкрайні поля. Але бачу, як колеги багато садять трав в садах, і тим самим, майже створюють українські степи на ділянках замовників в кліматичних зонах України де багато лісів.

Ми різні, сади наші різні, але ми всі поєднанні любов'ю до своєї країни і своєї землі, бо вона прекрасна. □

When people ask me about the Ukrainian Garden, it's hard for me to find the words to describe it right away. Does it even exist? And if it does, what does it look like?

I grew up in a big city, far from rural life, and my idea of a Ukrainian garden is not associated with my grandmother's plots. Unlike many of my peers, I had no relatives in the countryside, so for me a garden is not a garden near my grandmother's house.

I don't have a classic «garden by the house», but when I think of the Ukrainian garden, I feel warmth, brightness, smells and incredible comfort.

It makes you feel warm, like a cosy blanket, especially when it's cold or raining outside. It gives me the opportunity to lie down on the grass with my arms outstretched and enjoy the natural sounds and aromas of the herbs.

Now I make the gardens myself. I can say for sure that just as our country is big and different, so are our gardens.

In the steppe zone of Ukraine, customers want gardens that look like forests. Maybe it's because we have steppe everywhere — grasses, bright endless fields.

But I see how my colleagues plant a lot of grasses in their gardens, and thus. □

*Коли думаю про
Український сад,
то відчуваю тепло,
яскравість, запахи
та неймовірний
комфорт*

ЦІЛЮЩИЙ УКРАЇНСЬКИЙ САД

HEALING UKRAINIAN GARDEN

Тема гартенотерапії звучить усе голосніше, бо це один із наших не використаних резервів, а потрібен усім нам. Я вважаю, що наша багатостраждальна країна може бути суцільним садом, — ґрунтові та кліматичні умови це дозволяють. Він має бути пишним, бо лікувальна сила саду пропорційна пишності зелені в ньому, як стверджує Сью Стюарт-Сміт, і з нею неможливо не погодитись. А щоб ця зелень була по-справжньому пишною, це має бути лісосад, створений за принципами пермакультури — тоді це буде стала самодостатня екосистема, яка не потребуватиме постійного догляду. І тут у доброму сусідстві можуть зрости правильно згруповані у гільдії рослини — наші, українські.

Знаю, що це поняття неоднозначне, часто постає питання — а з якого часу вони у нас? З чим потрібно ще працювати і визначатись. Але більшість рослин, які вже ввійшли у фольклор і стали символами України — калина, верба, дуб, липа, яблуня, груша, любисток, барвінок, чорнобривці та інші — вони можуть скласти основу саме українського саду, який нагадає дитинство і цим зцілюватиме. Він має бути яскравим, багатоярусним, густим, але з квітчастими галявинами, з альтанками-схованками, затишними куточками, солодкими плодами на кущах і деревах.

І тут постає питання часу — а за скільки ж років ми їх можемо виростити? Нам уже тепер вони потрібні! Згадаймо ліс, який виріс за чотири місяці на три метри на дні Каховського водосховища. А можна ще швидше: якщо створити ґрунт — родючий, та ще збагачений природними добавками для стабілізації родючості й вологи, і посадити дуже густо (за принципом лісів Міявакі), і не просто саджанці — а безвірусний посадковий матеріал, — то наш лісосад виросте просто на очах за два сезони! Методики розроблені і випробувані, залишилось їх втілити — щоб постав цілющий Український лісосад, де сплететься красиве і корисне... ми ж без корисного не можемо ніяк! □

Більшість рослин, які вже ввійшли у фольклор і стали символами України — калина, верба, дуб, липа, яблуня, груша, любисток, барвінок, чорнобривці та інші — вони можуть скласти основу саме українського саду, який нагадає дитинство і цим зцілюватиме.

The topic of garden therapy is becoming more and more popular, because it is one of our untapped reserves, and we all need it. I believe that our long-suffering country can be a continuous garden, given the soil and climatic conditions. It should be lush, because the healing power of a garden is proportional to the lushness of its greenery, according to Sue Stewart Smith, and it is impossible to disagree with her. And for this greenery to be truly lush, it should be a forest garden created according to the principles of permaculture - then it will be a sustainable self-sufficient ecosystem that will not require constant care. And here, in a good neighbourhood, properly grouped plants — our own, Ukrainian ones — can grow in a guild.

I know that this concept is ambiguous, and the question often arises: how long have we had them? We still need to work on this and define it. But most of the plants that have already entered folklore and become symbols of Ukraine — viburnum, willow, oak, linden, apple, pear, lovage, periwinkle, marigold and others — they can form the basis of a Ukrainian garden that will remind you of childhood and thus heal you. It should be bright, multi-tiered, dense, but with flowery lawns, gazebos, hiding places, cosy corners, sweet fruits on bushes and trees.

And here the question of time arises — how many years can we grow them? We need them now! Let us recall the forest that grew by three metres in four months at the bottom of the Kakhovka reservoir. And it can be even faster: if we create fertile soil, enriched with natural additives to stabilise fertility and moisture, and plant it very densely (according to the Miyawaki forest principle), and not just seedlings, but virus-free planting material, our forest will grow right before our eyes in two seasons!

The techniques have been developed and tested, and now we just need to implement them to create a healing Ukrainian forest garden where the beautiful and the useful will be intertwined... we can't do without the useful! □

Авторка:
Валентина МОВЧАН,
директор Інституту
біомедичних
технологій
Університету
«Україна»

Author:
Valentyna MOVCHAN,
Director of the
Institute of
Biomedical
Technologies at the
University of Ukraine

Авторка:
Юлія ГОЛОВАНОВА,
ландшафтна
дизайнерка

Author:
Yulia HOLOVANOVA,
landscape designer

Фото Юлії
Голованової із
створених нею
садів/Photos by Yulia
Holovanova from the
gardens she created

УКРАЇНСЬКИЙ САД НАЙБІЛЬШЕ СХОЖИЙ НА СТИЛЬ «УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО», В ЯКОМУ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ РІЗНОМАНІТНІ ФОРМИ ТА ВИШУКАНА ДЕКОРАТИВНІСТЬ

THE UKRAINIAN GARDEN IS MOST SIMILAR TO THE
«UKRAINIAN BAROQUE» STYLE, WHICH USES A VARIETY
OF SHAPES AND EXQUISITE DECORATIVE ELEMENTS

Український сад — це витончений образ природи, віддзеркалення національної культури та історії. Основою його стилю є симбіоз природних форм та гармонійного розташування рослин, що дозволяє відчути дух української землі. Український сад найбільше схожий на стиль «українського бароко», в якому використовуються різноманітні форми та вишукана декоративність. Його особливості полягають у використанні традиційних рослин, таких як вишня, яблуня, липа, калина, що символізують родинність та плодючість. Український сад, враховуючи сезонні зміни, обирає рослинний склад, який сприяє неперервному цвітінню та взаємодії з природним оточенням.

Навесні сад оживає від білоkvітучих абрикосів та сакур, які символізують весняну пробуджену природу та красу. Літом вишні та яблуні

A Ukrainian garden is a refined image of nature, a reflection of national culture and history. The basis of its style is a symbiosis of natural forms and harmonious arrangement of plants, which allows you to feel the spirit of the Ukrainian land. The Ukrainian garden is most similar to the Ukrainian Baroque style, which uses a variety of shapes and exquisite decorative elements. It is characterised by the use of traditional plants such as cherry, apple, linden and viburnum, which symbolise family and fertility. The Ukrainian garden, taking into account seasonal changes, chooses a plant composition that promotes continuous flowering and interaction with the natural environment.

In spring, the garden comes alive with white-blooming apricots and sakura trees, which symbolise spring's awakened nature and beauty. In summer, cherries and apple trees add a palette of

додають палітру фарб, а ароматична лаванда та ромашка створюють атмосферу спокою. На осінь український сад наповнюється амбровими відтінками груш та горіхів, що втілюють в собі збагачення та достаток. Зимовий сад української території може включати в себе вічнозелені сосни та ялини, які створюють відчуття стійкості та непереможності. Щодо рослин, окрім традиційних дерев, використовують лікарські трави та квіти, які завжди були частиною української народної медицини. Найбільше український сад схожий на краєзнавчий ландшафт, часто наближений до стилю англійського саду, але з вираженим етнічним акцентом.

Український сад втілює в собі глибокі традиції, а його характеристики розкривають багатий культурний контекст. Одним із найяскравіших виявів цього стилю є використання багатоярусних квітучих клумб, які відображають пестливі візерунки українського вишивання. Також, в садах можна знайти традиційні літні кухні або «садиби», де кожен куточок втілено з урахуванням зручностей та естетики. Побудова українського саду ґрунтується на принципах рівноваги та гармонії, де кожен елемент має своє важливе значення. В українському саду використаний своєрідний підхід до композиції та планування.

Розділення на зони з різними функціями, такими як релаксація, спорт, господарські будівлі, відпочинок або природні заповідники, доповнює загальну ідею створення гармонійного середовища, що злагоджено поєднує людину з природою. Українські сади часто використовують вишукані огорожі. Принципи побудови українського саду базуються на традиціях українського землеробства та поваги до природи. Гармонійне розташування елементів, врахування природного ландшафту та використання елементів національної архітектури роблять його унікальним. Образ українського саду можна описати як затишний лабіринт відтінків та ароматів, де кожна деталь виткана з історії та глибин національної культури. Цей унікальний ландшафт має втілювати в собі дух спільноти та повагу до природи, що важливо для відданого фахівця ландшафтно-галузі в Україні. □

colours, while aromatic lavender and chamomile create an atmosphere of tranquillity. In autumn, the Ukrainian garden is filled with amber shades of pears and nuts, which embody enrichment and prosperity. The winter garden of the Ukrainian territory can include evergreen pines and spruces, which create a sense of stability and invincibility. As for plants, in addition to traditional trees, medicinal herbs and flowers are used, which have always been part of Ukrainian folk medicine. The Ukrainian garden is most similar to a local history landscape, often close to the style of an English garden, but with a distinct ethnic accent.

The Ukrainian garden embodies deep traditions, and its characteristics reveal a rich cultural context. One of the most striking manifestations of this style is the use of multi-layered flowering beds that reflect the delicate patterns of Ukrainian embroidery. Also, in the gardens, you can find traditional summer kitchens or «sadyby», where every corner is designed with convenience and aesthetics in mind. The construction of a Ukrainian garden is based on the principles of balance and harmony, where each element has its own important meaning. The Ukrainian garden uses a unique approach to composition and planning.

The division into zones with different functions, such as relaxation, sports, outbuildings, recreation or nature reserves, complements the overall idea of creating a harmonious environment

that seamlessly connects people with nature. Ukrainian gardens often use exquisite fences. The principles of building a Ukrainian garden are based on the traditions of Ukrainian agriculture and respect for nature. The harmonious arrangement of elements, consideration of the natural landscape and the use of elements of national architecture make it unique. The image of a Ukrainian garden can be described as a cosy labyrinth of shades and aromas, where every detail is woven from the history and depths of national culture.

This unique landscape should embody the spirit of community and respect for nature, which is important for a dedicated landscape professional in Ukraine. □

Український сад втілює в собі глибокі традиції, а його характеристики розкривають багатий культурний контекст. Одним із найяскравіших виявів цього стилю є використання багатоярусних квітучих клумб, які відображають пестливі візерунки українського вишивання.

Авторка:
Олена БАЛЬЖИК,
ландшафтна
архітекторка

Author:
Elena BALZHUK,
landscape architect

Фото надані
Оленою Бальжик
із створених нею
садів/Photos
provided by Olena
Balzhyk from the
gardens she created

МІЙ УКРАЇНСЬКИЙ САД – РОДОМ З ДИТИНСТВА

MY UKRAINIAN GARDEN COMES FROM MY CHILDHOOD

В кожного з нас свій образ українського саду, і цей образ в більшості нерозривно зв'язаний з дитячими спогадами. Це те, що ми любили, що пронесли через життя – рослини, які нам пахли чи були смачними, які бабусі сіяли і плекали в квітниках.

Український сад в основі своїй мав ужитковий характер, його структура, основа – це ряди плодкових дерев, ряди грядок і господарські будівлі. І невелика декоративна частина – палісадник, з квітами і кущами. Сад мого дитинства – в мальовничому містечку на Прикарпатті, тонує в тіні дорослих яблунь, черешень, груш, слив. І палісадник теж був доволі тінистим, тому тут росли тіневитривалі рослини – бузок (ловив трохи світла в полудень), лілейники, діцентра, флокси. Основний сад – плодіві дерева, і в загородці смородина, порічки і трохи городини. Під деревами не було рослинності, бо все вигрібали кури. А під яблунею був круглий стіл з лавами, який був центром наших дитячих посиденьок, тут було гамірно і весело проводити час з сусідськими дітьми. Мало хто з дорослих тоді цікавивсь рослинами, вся увага була на господарстві і роботі, а я з подругою садила різні рослини. Рослини ми або купували на базарі, або ходили в гори, вишукували, викопували і несли до палісадника з надією «одомашнити». Наш тінистий міський сад був дуже комфортний в літню спеку, для розваг під час канікул, але

Each of us has our own image of a Ukrainian garden, and for most of us, this image is inextricably linked to childhood memories. This is what we loved, what we carried through our lives – plants that smelled or tasted good to us, that our grandmothers sowed and nurtured in flower beds. The Ukrainian garden was fundamentally utilitarian in nature, its structure, its basis, was rows of fruit trees, rows of beds and outbuildings. And a small decorative part – a front garden with flowers and bushes. The garden of my childhood, in a picturesque town in the Carpathian region, was drowned in the shade of mature apple trees, cherries, pears, and plums. The front garden was also quite shady, so shade-tolerant plants grew here – lilacs (they caught some light at noon), daylilies, dicentra, phlox. The main garden is made up of fruit trees, with currants, red berries and some vegetables in the hedge. There was no vegetation under the trees because the chickens raked everything out. And under the apple tree there was a round table with benches, which was the centre of our children's gatherings, it was noisy and fun to spend time with the neighbourhood children. Few adults were interested in plants back then, they were all focused on the farm and work, and my friend and I planted different plants. We either bought plants at the market or went to the mountains, searched for them, dug them up and brought them to the front garden with the hope of «domesticating» them.

для моїх випробувань нових рослин не вельми підходящий, тому мало що цвіло з куплених мною на базарі саджанців та цибулин. Зате я заглядалась на сусідські постійно квітучі і пахучі ружі, а ще мальви і айву, що в травні запалювалась яскраво-червоними квітами.

З 2000 року я створюю сади професійно. 24 роки роботи з садами – серйозний часовий зріз, за який відбулась велика трансформація нашого сприйняття і поступового становлення в Україні поняття приватного саду вже як і витвору мистецтва. Так що відбувалось всі ці роки? Це перші спроби влаштування газонів і прикрашання територій новомодними хвойними деревами і кущами, завезеними з Польщі пістрявими сортами туй, ялівців, ялин був предметом неабиякої гордості їх власників. А в центрі газону як вінець ландшафтного витвору красувалась альпійська гірка – на рівнині газону насипавсь ґрунт, обкладався каменюками і засаджувався строго по одному екземпляру різних видів рослин. Гріх такого тиражування саду брали на себе і професіонали, що вивчали в вузах і композицію, і були освічені в мистецьких образах, але бракувало елементарної надивленості, живої культури садів, яка невтомно століттями знищувалась війнами, урядами, законами. Але ми невтомні, спрагли до навчання і пошуків свого українського саду, який відповідатиме нашому уявленню про ідилічні картини, який вгамує нашу спрагу після довгих зим за квітанням, який захистить від літньої спеки, пригостить соковитими плодами і заморозить співом птахів. Ми вже перестаємо бути бездумними споживачами, розуміємо, що треба зберегти нашій землі воду, чисте повітря, комахам їх будиночки в опалому листі і нескошених травах, тваринам їх горішки і ягоди, не потрапити все навколо, щоб знищити негідних нам живих істот. І наші сади стають все більш наповненими цвітінням, ми даємо природі більше свободи, більше цінуємо наші рідні рослини, вивчаємо їх придивляємося і зберігаємо. □

Our shady city garden was very comfortable in the summer heat, for fun during the holidays, but not very suitable for my tests of new plants, so few of the seedlings and bulbs I bought at the market bloomed. Instead, I looked at my neighbours' ever-flowering and fragrant rue, as well as mallows and quince, which burst into bright red flowers in May.

I have been creating gardens professionally since 2000. 24 years of working with gardens is a long time, during which a great transformation of our perception and the gradual formation of the concept of a private garden as a work of art in Ukraine took place. So what has been happening all these years? These are the first attempts to arrange lawns and decorate the territories with new-fangled conifers and shrubs, mostly imported from Poland. And such a garden with a lawn and all sorts of colourful varieties of thuja, junipers, and spruce was a source of great pride for their owners. In the centre of the lawn, an alpine hill was the crown of the landscape work: soil was poured on the lawn, covered with stones and planted strictly one specimen of each plant species. Professionals who studied composition at universities and were educated in artistic images also committed the sin of replicating the garden, but they lacked basic inspiration, a living culture of gardens, which was tirelessly destroyed by wars, governments, and laws for centuries.

But we are tireless, thirsty for learning and searching for our Ukrainian garden, which will meet our idea of idyllic pictures, which will quench our thirst for flowers after long winters, which will protect us from the summer heat, treat us to juicy fruits and enchant us with birdsong. We are no longer thoughtless consumers, we understand that we need to preserve water and clean air for our land, insects their houses in fallen leaves and unmown grasses, animals their nuts and berries, and not to poison everything around us to destroy living beings that are not worthy of us. And our gardens are becoming more and more filled with blooms, we give nature more freedom, appreciate our native plants more, study them closely and preserve them. □

*Наші сади стають
все більш
наповненими
цвітінням, ми
даємо природі
більше свободи,
більше цінуємо наші
рідні рослини,
вивчаємо їх
придивляємося і
зберігаємо.*

КРІЗЬ БРУКІВКУ РОСЛИ ФІАЛКИ І ПАХЛИ НА ВСЮ ВЕСНУ

VIOLETS GREW THROUGH THE COBBLESTONES AND SMELLED FOR THE WHOLE SPRING

Авторка:
Вікторія ЗАКУТИНА,
ландшафтна
дизайнерка

Author:
Victoria ZAKUTINA,
landscape designer

*Українські садові
емоції у більшості
це спогади
дитинства, канікул
в українському селі
чи містечку,
ностальгічні та
емоційні.*

Українці шукають свій сад, згадують, ностальгують. Чому ми шукаємо Український сад, де він загубився? Який він, що йому притаманно чи мають сади національну ознаку в сучасному глобалізованому світі. Яка стилістика українського саду, як уникнути кічу та несмаку, переосмислити традиційні садові та архітектурні елементи в сучасному ключі. Ці непрості питання не мають простих рішень.

Спільнота ландшафтних дизайнерів, садівники, українці, які люблять рослини, в пошуку, дискутують, фантазують, згадують, розпитують, сперечаються, генерують неймовірні ідеї.

Ми йдемо цим шляхом, підбираємо ключик до сучасних українських садів та садів майбутнього, традиції нашого саду формуються, він ще як підліток: бунтує, росте, шукає себе.

Українські садові емоції у більшості це спогади дитинства, канікул в українському селі чи містечку, ностальгічні та емоційні.

Запахи, якими не можна надихатися: матіола, білий цвіт садів, бузок, півонії, скошена трава, сіно, троянда біля криниці. Потайки їсти зелені абрикоси та клей з кори вишні.

Здертися на високу яблуню або величезну сахарну шовковицю щоб бачити далину, а може сховатися від друзів.

Бігати босоніж вздовж огорожі з любистку, квітів та трав килимом, лягти серед трав і пропасти у всесвіті, навкруги все спішить жити, пташки, комахи, стільки пахоців та звуків.

І серед цього лугова суніця, пропечена і насичена тими всіма пахощами, гарбузові квіточки на городі і декоративні квіти в міжряддях, манікюр з пелюсток космеї. Алея з черемхи, мотузкова гойдалка на груші дичці, летиш під небо, співаючи пісні, виноград попід хатою, який утворив шатро та стіл великий в його затінку,

ліжко між яблунями і подушки сіном напхані.

Асоціації українського саду пов'язані з просторами українських природних ландшафтів та сільським способом життя.

Красиве і корисне, практичне використання землі. Фруктовий сад, групи ягідних кущів, різнобарв'я квітів, лікувальні і духмяні трави і обов'язково щось нове, ексклюзивне як ні в кого, що створює новий настрій в саду.

Праця і творчість, сміливість та креативність.

Чи можна замісити стиль сучасного українського саду тільки на традиційних історичних практиках

Ukrainians are looking for their garden, remembering, nostalgic. Why are we looking for the Ukrainian garden, where has it been lost? What does it look like, what is inherent in it, do gardens have a national character in today's globalised world? What is the style of the Ukrainian garden, how to avoid kitsch and tastelessness, and rethink traditional garden and architectural elements in a modern way? These complex issues do not have simple solutions. The community of landscape designers, gardeners, Ukrainians who love plants, are searching, discussing, fantasising, remembering, asking, arguing, generating incredible ideas.

We are following this path, picking up the key to modern Ukrainian gardens and the gardens of the future, the traditions of our garden are being formed, it is still like a teenager: rebelling, growing, looking for itself.

For most people, Ukrainian garden emotions are childhood memories, holidays in a Ukrainian village or town, nostalgic and emotional.

Smells that cannot be breathed in: matthiola, white blossoms of gardens, lilacs, peonies, mown grass, hay, a rose by the well. Secretly eat green apricots and cherry bark glue.

Climbing a tall apple tree or a huge sugar mulberry to see the distance, or maybe to hide from friends.

To run barefoot along the lovage hedge, flowers and grasses carpeting the ground, to lie down among the grasses and disappear into the universe, everything around you is in a hurry to live, birds, insects, so many scents and sounds.

And among all this, meadow strawberries, baked and saturated with all these fragrances, pumpkin flowers in the garden and decorative flowers in the aisles, a manicure of cosmea petals.

An alley of bird cherry trees, a rope swing on a pear tree, flying under the sky singing songs, grapes under the house that formed a tent and a large table in its shade, a bed between apple trees and pillows stuffed with hay.

The associations of the Ukrainian garden are connected with the vastness of Ukrainian natural landscapes and the rural way of life.

Beautiful and useful, a practical use of the land. An orchard, groups of berry bushes, colourful flowers, medicinal and fragrant herbs and always something new, exclusive like no other, creating a new mood in the garden.

Labour and creativity, courage and creativity.

Can the style of a modern Ukrainian garden be based solely on the traditional historical practices of

садівництва та способу життя сільськогосподарських територій?

Але ж українці жили і в містах, де мали приватні садиби, садки біля доходних будинків, великі парки і невеличкі сквери. Ця частина нашої історії маловивчена та потребує дослідження.

Приватні сади нового покоління виконують нові функції, зменшується роль вирощування їжі, садом гуляють, ним надихаються чи споглядають з вікна, в саду займаються спортом та хобі, зустрічаються з друзями та відпочивають.

Сад стає багатофункціональним, традиційні та звичні планування трансформуються в естетику хаосу та неочікуваності, контрастності.

Класичні та традиційні українські рослини в нових формах, поєднані з новими рослинами створюють суміш стилів і елементів, оригінальні образи знайомих оку природних середовищ: лісу, луків, алеї, рідколісся та галявини.

Об'єми посадок дерев в формі рідколісся чи алеї наближаються до будинків, заглядаючи у вікна. Це ж той самий «садок вишневий коло хати».

Щоб подолати страх високих дерев та затінення є шпалерні та декоративні форми плодкових дерев, багатостовбурні чагарники та дерева.

Бузок та чубушник, шипшина та глід, яблуні, клен польовий, липи та граб стають живими стриженими огорожами, відриваються від паркану, перетинаючи сад по діагоналі в неочікуваному місці.

Знайомі з дитинства квіти саджають великими масивами чи групами, поєднуючи з сучасними багаторічниками та злаками, не забуваємо додати ягідні кущі, які підтримують структуру і створюють об'єм цілий рік: красиве і корисне.

Дискусії та суперечки визивають використання традиційних українських природних матеріалів, таких як глина, солома, очерет, плетена лоза, текстиль, деревина. А якщо додати до звичних образів неочікуваності і контрастності, хаосу, поєднати непоєднане, змінити знайомий смак новими спеціями?

Ну і куди ж без мистецтва. Інтеграція мистецтва в садовий ландшафт стає важливим аспектом стилістики саду. Сад може стати арт-простором, де інсталяції взаємодіють із природою та створюють унікальні враження, а повернення забутих національних сезонних обрядових прикрас надає особливого колориту.

Садова естетика — це не просто простір для вирощування рослин, але і виразне творче поле. Кожен сад, незалежно від свого розташування чи розміру, може стати унікальним та виразним, де традиції переплітаються з сучасними рішеннями, а природа стає художнім полотном.

То ж експериментуємо, саджаємо нові українські сади. «Учіться, читайте, і чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь», — як казав відомий класик. □

gardening and the way of life in agricultural areas? But Ukrainians also lived in cities, where they had private estates, gardens near tenement houses, large parks and small squares. This part of our history is poorly understood and needs to be explored. Private gardens of the new generation perform new functions, the role of growing food is decreasing, the garden is walked, inspired or viewed from the window, sports and hobbies are practiced in the garden, friends are met and relaxed.

The garden becomes multifunctional, traditional and familiar layouts are transformed into the aesthetics of chaos and surprise, contrast.

Classical and traditional Ukrainian plants in new forms, combined with new plants, create a mixture of styles and elements, original images of natural environments familiar to the eye: forest, meadows, alleys, sparse forests and lawns.

The volumes of tree plantings in the form of sparse forests or alleys approach the houses, looking through the windows. This is the same «cherry orchard near the house».

To overcome the fear of tall trees and shading, there are trellis and decorative forms of fruit trees, multi-stemmed shrubs and trees. Lilacs and chubushniks, rose hips and hawthorns, apple trees, field maples, linden trees and hornbeams become living hedges, breaking away from the fence, crossing the garden diagonally in an unexpected place.

Flowers familiar from childhood are planted in large arrays or groups, combined with modern perennials and cereals, and we do not forget to add berry bushes that maintain structure and create volume all year round: beautiful and useful.

The use of traditional Ukrainian natural materials, such as clay, straw, reeds, wicker, textiles, and wood, is a matter of debate and controversy. What if you add surprise and contrast to the usual images, chaos, combine the incompatible, change the familiar taste with new spices?

Well, where can you do it without art? The integration of art into the garden landscape is becoming an important aspect of garden style. The garden can become an art space where installations interact with nature and create unique experiences, and the return of forgotten national seasonal ceremonial decorations adds a special flavour.

Garden aesthetics is not just a space for growing plants, but also an expressive creative field. Each garden, regardless of its location or size, can become unique and expressive, where traditions are intertwined with modern solutions, and nature becomes an artistic canvas.

So let's experiment and plant new Ukrainian gardens. «Study, read, and learn from others, and do not shy away from your own,» as the famous classic said. □

Сад може стати арт-простором, де інсталяції взаємодіють із природою та створюють унікальні враження, а повернення забутих національних сезонних обрядових прикрас надає особливого колориту.

Авторка:
Уляна ВІВЧАРИК,
архітекторка,
ландшафтна
дизайнерка

Author:
Uliana VIVCHARYK,
architect, landscape
designer

КАРТИНИ КАТЕРИНИ БІЛОКУР, МАРІЇ ПРИЙМАЧЕНКО ТА УКРАЇНСЬКИЙ САД

PAINTINGS BY KATERYNA BILOKUR, MARIA
PRYIMACHENKO AND THE UKRAINIAN GARDEN

Для себе зрозуміла, що в кожного є своє усвідомлення українського саду по тому, як проходило дитинство у селі в бабусі, чи в маленькому містечку, де і город, і квітник був, і плодовий сад. І те, якими були квіти кожного року під час літніх канікул. І це все є чимось таким близьким і ніжним кожному, родом з дитинства. Льон, коноплі, злакові, гречка, сонях, плодови дерева, городина, смородина, агрус, порічки, бо український сад, в першу чергу, виконував утилітарну функцію, забезпечував врожаєм (їжею) і матеріалом для виготовлення тканини (льон і коноплі). Але кожна господиня хотіла краси біля вікон, тому завжди вздовж доріжки від хвіртки і до дверей садила квіти, як багаторічні, так і однорічні рослини.

Якщо розглядати картини Катерини Білокур то можна зрозуміти, що саме садили ці господині собі для душі. Вона зображувала на своїх картинах: мальви, нагідки, лілії, жоржини, кручені паничі (іпомеї), тюльпани, стокротки, волошки, мак, півонії, чорнобривці, цинії, ромашки, півники (ірис), флокси, морозець (айстра багаторічна), орлики (аквілегія), хризантеми, хміль, троянди, флокси...

Для мене, особисто, її картини, це як подорож в сади її часу.

Також зображення квітів використовувала у своїй творчості Марія Приймаченко, але вже в характерній для неї манері — примітивізмі.

А ще ж є пахучі трави, у відварі яких купали дітей, додавали до страв, лікували настоянками і відварами: любисток, череда, нагідки, чебрець, гісоп, рута, м'ята, меліса, шавлія, василіки (базилік червоний, не плутати з «васільками»-волошками), полин, пижма, рум'янок, ромашка, кріп (насіння кропу особливо)...

Більшість ефірвісних рослин використовувалися не лише, як лікувальні, а ще й були ритуальними, в замовляннях, ворожінні. Їх наділяли якимись магичними властивостями: відганяти нечисту силу, хворобу, нещастя, захищати від злого, оберігати...

Також садили рослини-медодаї поблизу пасік. Це все формувало образ саду. Але чи актуально тепер і як осучаснити та інтегрувати ті сенси в наші сади? □

I realised for myself that everyone has their own understanding of the Ukrainian garden, based on how they spent their childhood in the village at their grandmother's house, or in a small town where they had a vegetable garden, a flower garden, and an orchard. And what the flowers were like every year during the summer holidays. And all this is something so close and tender to everyone, coming from childhood. Flax, hemp, cereals, buckwheat, sunflower, fruit trees, vegetables, currants, gooseberries, red currants, because the Ukrainian garden primarily performed a utilitarian function, providing crops (food) and material for making fabric (flax and hemp). But every housewife wanted beauty near the windows, so she always planted flowers, both perennials and annuals, along the path from the gate to the door.

If you look at the paintings of Kateryna Bilokur, you can understand what these housewives planted for their souls.

She depicted in her paintings: mallows, marigolds, lilies, dahlias, twisted panicles (morning glories), tulips, centipedes, cornflowers, poppies, peonies, marigolds, zinnias, daisies, cockscombs (irises), phloxes, frost (perennial aster), eagles (aquilegia), chrysanthemums, hops, roses, phloxes...

For me, personally, her paintings are like a journey to the gardens of her time.

Mariia Pryimachenko also used images of flowers in her work, but in her characteristic manner — primitivism.

There are also fragrant herbs that were used to bathe children, add to dishes, and treat with tinctures and decoctions: lovage, string, marigold, thyme, hyssop, rue, mint, lemon balm, sage, cornflowers (red basil, not to be confused with «basil»), wormwood, tansy, rouge, chamomile, dill (dill seeds in particular)...

Most of the essential oil plants were used not only as medicinal plants, but also as ritual plants, in spells and divination. They were endowed with some magical properties: to ward off evil spirits, illness, misfortune, to protect from evil, to protect...

They also planted honey plants near the beehives. All this formed the image of the garden. But is it relevant now and how can we modernise and integrate those meanings into our gardens? □

Фото картин Марії Приймаченко та Катерини Білокур з Національної Історичної бібліотеки України/ Photos of paintings by Maria Pryimachenko and Kateryna Bilokur from the National Historical Library of Ukraine

УКРАЇНСЬКИЙ САД – ЦЕ САД З УКРАЇНСЬКИМ ДУХОМ

A UKRAINIAN GARDEN IS A GARDEN
WITH A UKRAINIAN SPIRIT

Авторка:
Оксана ЯЗЫКОВА,
ландшафтна
дизайнерка

Author:
Oksana YAZYKOVA,
landscape designer

На фото –
фрагменти саду,
створеного
авторкою

In the photo –
fragments of the
garden created by the
author

Що саме ми маємо на увазі, коли говоримо «український сад»? На мій погляд, це коли ти дивишся на сад і бачиш, що він зроблений не в англійському чи скандинавському стилі, а саме в українському. Чому саме в українському, що саме сприяє на такі думки? Рослини? А якщо в цьому саду більшість рослин, які прийшли до нас з інших країн, а ти все одно сприймаєш його, саме як український. Мабуть все ж, ще має значення архітектура, атрибути, символи, структура саду.

Наша країна велика, і українські сади Закарпаття, Криму, Полтавщини, Житомирщини, Київщини, Донбасу, – всі будуть різні: за складом рослин, та декоративними елементами. Бо немає універсального, загального українського саду, але, на мою думку, є одне, що об'єднує всі ці сади – це затишок, затишок українського саду. Це на рівні емоцій, коли ти хочеш повертатись знов і знов, особлива атмосфера спокою, тепла і ароматів, саме аромати завжди панували в українських садах – квіти, духмяні трави, дерева та чагарники, коли квітнуть навесні.

І все ж, на мою думку, не слід зациклюватися на минулому і копіювати сади наших предків. Сад може набувати нові форми. Це може бути сад сучасний, але зі своїм автентичним духом; красивий, але з глибоким змістом. Бо наша країна має свою дивовижну історію, і зараз проходить дуже тяжкий, але важливий період, якій теж буде відображатися в наших садах. Україна, це ще, в першу чергу аграрна країна, і це теж можна відобразити і підкреслити в «українському саду». Сад з додаванням нових видів рослин, але з українським духом, вільний та не зламний. □

What exactly do we mean when we say «Ukrainian garden»? In my opinion, this is when you look at a garden and see that it is not made in the English or Scandinavian style, but in the Ukrainian style. Why Ukrainian, what exactly contributes to this idea? Is it the plants? What if this garden has most of the plants that came to us from other countries, and you still perceive it as Ukrainian? Perhaps the architecture, attributes, symbols, and structure of the garden still matter.

Our country is big, and the Ukrainian gardens of Zakarpattia, Crimea, Poltava, Zhytomyr, Kyiv, Donbas will all be different: in terms of plant composition and decorative elements. There is no universal, common Ukrainian garden, but I think there is one thing that unites all these gardens – the cosiness, the comfort of a Ukrainian garden. It's on the level of emotions, when you want to come back again and again, a special atmosphere of calm, warmth and aromas, and it is aromas that have always reigned in Ukrainian gardens – flowers, fragrant herbs, trees and shrubs when they bloom in spring.

And yet, in my opinion, we should not dwell on the past and copy the gardens of our ancestors. A garden can take on new forms. It can be a modern garden, but with its own authentic spirit; beautiful, but with a deep meaning. Because our country has its own amazing history, and it is going through a very difficult but important period, which will also be reflected in our gardens. Ukraine is still primarily an agrarian country, and this can also be reflected and emphasised in the «Ukrainian garden». A garden with the addition of new plant species, but with the Ukrainian spirit, free and unbreakable. □

Дивина (*Verbascum*)

Королиця велика (*Leucanthemum superbum*)

Девясил високий (*Inula helénium*)

Авторка:
Світлана КУЧЕР,
ландшафтна
дизайнерка

Author:
Svitlana KUCHER,
landscape designer

На фото –
фрагменти саду і
квіти авторки
Photos – fragments
of the author's garden

УКРАЇНСЬКИЙ КВІТНИК UKRAINIAN FLOWER GARDEN

Говорячи про створення українського саду, чи українського квітника, виникають такі питання: де скриня натхнення, за допомогою якої він буде аутентичним, знаковим, трендовим, а головне — що в ній? Скриня в нас — українцях, у нашій культурі, звичаях, традиціях. У ній — пісні, казки, оповідання, вірші, картини, віночки з польових квітів, вишиті різнобарвними пелюстками рушники, калиною — блюзки, вималювані квітами глечики і миски, розмалювана піч та стіни хати зсередини і знадвору. А навколо тієї хати все цвіте з ранньої весни до пізньої осені.

Потужним джерелом для ідеї є дівочий віночок — один із древніх символів і оберегів українського народу. Одягаючи його, дівчата розмовляли мовою квітів, пускаючи по воді на Івана Купала, шукали свою долю. Квітник-віночок матиме українську душу, розмовлятиме символами і буде оберегом.

До складу вінка серед багатьох рослин вибирали не більше дванадцяти. Всі вони були наділені значеннями: мак — квітка мрій, символ родючості, краси та молодості; ромашка і соняшник — символи ніжності і вірності; м'ята — оберіг дитини та її здоров'я; волошки — символ людя-

When talking about creating a Ukrainian garden or a Ukrainian flower garden, the following questions arise: where is the chest of inspiration that will make it authentic, iconic, trendy, and most importantly, what is in it? The chest is in us — Ukrainians, in our culture, customs, traditions. It contains songs, fairy tales, stories, poems, paintings, wreaths of wildflowers, towels embroidered with colourful petals, viburnum blues, flower-painted jugs and bowls, a painted stove and the walls of the hut inside and out. And everything around that house blooms from early spring to late autumn.

A powerful source for the idea is a maiden's wreath, one of the ancient symbols and amulets of the Ukrainian people. Wearing it, girls used to speak the language of flowers, floating it on the water on Ivan Kupala, looking for their destiny. The wreath flower garden will have a Ukrainian soul, speak in symbols and be a talisman.

No more than twelve plants were chosen for the wreath among many others. All of them were endowed with meanings: poppy — a flower of dreams, a symbol of fertility, beauty and youth; chamomile and sunflower — symbols of tenderness and loyalty; mint — a talisman of a child and his or her health; cornflowers — a symbol of human-

ності; ружа, мальва і півонія — віри, надії, любові; материнка — материнської любові; калина — краси та дівочої вроди; лілея — дівочих чар, чистоти, цноти; дев'ясил — корінь дев'яти сил, який зміцнює та повертає здоров'я. Також використовували полин, буркун, безсмертник, польовий дзвіночок, любисток, деревій, руту, звіробій, жоржини, а найсильнішим оберегом був барвінок — символ безсмертя людської душі, зілля кохання та дівочої вроди. Вінок, що плели на свято Івана Купала, традиційно, складався із трьох рослин: Іван-да-Мар'я — мар'яник дубравний (*Melampyrum nemorosum*), дивина (*Verbascum thapsus*) та чебрець звичайний (*Thymus serpyllum*).

Серед вказаних рослин є всі потрібні форми, кольори і текстури для створення гармонійної і структурної композиції. Серед квітів є різні за періодом квітнення акценти і рослини-заповнювачі.

Замість жита та пшениці, які теж входили до складу деяких вінків, можна застосувати декоративні трави. Український квітник, створений із вище вказаних рослин, буде трендовим, тому що всі вони присутні у ландшафтному дизайні природного стилю. До того ж, селекціонерами виведено високодекоративні, стійкі, різні за величиною і кольорами, культивари.

Догляд за такими композиціями, на мою думку, має приносити лише задоволення, тому що квіти в них розмовляють душею, дають енергію і силу, благословляють на любов і благополуччя, оберігають і радують. □

ity; rosemary, mallow and peony — faith, hope, love; oregano — maternal love; viburnum — beauty and maidenhood; lily — maiden charms, purity, virginity; and elecampane — the root of the nine powers, which strengthens and restores health. Wormwood, sweet clover, immortelle, field bell, lovage, yarrow, rue, St John's wort, dahlia were also used, and the most powerful amulet was periwinkle, a symbol of the immortality of the human soul, a potion of love and maiden beauty. Traditionally, the wreath woven for Ivan Kupala consisted of three plants: Ivan da Mar'ya — oak mary's mary (*Melampyrum nemorosum*), divine (*Verbascum thapsus*) and common thyme (*Thymus serpyllum*). These plants have all the necessary shapes, colours and textures to create a harmonious and structural composition. Among the flowers, there are accents and filler plants with different flowering periods.

Ornamental grasses can be used instead of rye and wheat, which are also part of some wreaths. A Ukrainian flower garden created from the above plants will be trendy because they are all present in natural-style landscape design. In addition, breeders have bred highly decorative, resistant, different in size and colour, cultivars.

Caring for such compositions, in my opinion, should only bring pleasure, because the flowers in them speak with their souls, give energy and strength, bless for love and prosperity, protect and delight. □

Український квітник, створений із вказаних рослин, буде трендовим, тому що всі вони присутні у ландшафтному дизайні природного стилю. До того ж, селекціонерами виведено високодекоративні, стійкі, різні за величиною і кольорами, культивари.

Деревій звичайний 'Moonshine'
(*Achillea millefolium* 'Moonshine')

Соняшник звичайний
(*Helianthus annuus*)

САД ТА БУДИНОК

GARDEN AND HOUSE

Photo credit: Андрій Авдеєнко

Photo credit: Андрій Авдеєнко

FAYNA TOWN

Fayna Town – сучасний житловий комплекс, розташований неподалік ст. метро Нивки, в якому поєднані інноваційні рішення у проектуванні житлової нерухомості та мегасучасний благоустрій. Напіввідкриті квартали забудови різної висотності, широкий вибір планувань квартир та пішохідна алея протяжністю понад 3 км, що створена згідно з концепцією Smart street («розумної» вулиці) Салютної, яка пролягає поряд з житловим комплексом.

Замовник: Товариство з обмеженою відповідальністю «Столична Проектно-будівельна компанія»

Фінансовий партнер проекту: Товариство з обмеженою відповідальністю «компанія з управління активами «Клевер Кептал»

Девелопер: KAN

Генпідрядник: KAN bud

Архітектурне бюро: ARCHIMATIKA

Photo credit: Андрій Авдеєнко

Photo credit: Андрій Авдеев

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір GARDEN AND HOUSE/comfortable space

Photo credit: Андрій Авдеєнко

Photo credit: Андрій Авдеєнко

Photo credit: Андрій Авдеєнко

Photo credit: Влад Бахлай

Photo credit: Влад Бахлай

Фауна Town можна описати як ергономічний, продуманий до останніх дрібниць, комфортний та вельми дружній до мешканців житловий квартал, в якому є чималий зелений простір із сучасними альтанками, галявинами, на яких можна влаштувати пікнік із друзями, зонами відпочинку у тіні дерев та зручними велосипедними доріжками. Внутрішнє велосипедне кільце виводить на велике, що проходить навколо комплексу, а далі – на міські велосипедні доріжки, що ведуть до велопарковки біля станції метро.

Загальною протяжністю велодоріжок сягає 12 км.

А ще тут зона барбекю, спортивний майданчик, басейн. Вони розташовані на території ЖК. До послуг мешканців кварталу є декілька неординарних затішних кав'ярень.

Якісне середовище для мешкання та відпочинку на внутрішній території комплексу та зона навколо нього також створюють сприятливі умови для розвитку всіх прилеглих територій та підвищенню загального рівня життя усього району Нивки.

Photo credit: Влад Бахлай

Digest

Fayna Town is a modern residential complex located near the Nyvky metro station, which combines innovative solutions in the design of residential real estate and mega-modern landscaping.

Semi-open building blocks of different heights, a wide range of apartment layouts and a pedestrian alley of more than 3 km, created in accordance with the concept of Salyutna Street, which runs next to the residential complex.

Open and semi-open blocks allow you to use all the advantages of the complex – a private courtyard, opened on the southern side of the complex, avoids excessive shading.

Different number of storeys of the complex's sections allows to create the maximum number of corner apartments for the best layout options. Unlike a regular block, which has four external corners, semi-open blocks can have up to 20 corners.

Fayna Town can be described as an ergonomic, well-thought-out, comfortable and very friendly residential neighbourhood with a large green space with modern gazebos, lawns where you can have a picnic with friends, recreation areas in the shade of trees and convenient bicycle paths.

Photo credit: Андрій Авдесенко

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір GARDEN AND HOUSE/comfortable space

Photo credit: Влад Бахлай

Photo credit: Влад Бахлай

Photo credit: Влад Бахлай

Photo credit: Влад Бахлай

Photo credit: Влад Бахлай

РІШЕННЯ

ЖК «Файна Таун» запроєктований на території колишніх сільськогосподарських угідь (овочева фабрика з теплицями). Він займає площу 0,96 га, з яких 0,28 га відведено під озеленення та ландшафтний дизайн. Проєктом передбачено креативне перетворення старої, занедбані території в місце для комфортно-го життя з якісними публічними просторами. Перші поверхи ЖК «Файна Таун» відведено під комерційні приміщення, а існуючі тран-

спортні мережі реорганізовано, розширено, вдосконалено та доповнено технологічними пристроями, адаптованими до потреб нового міського кварталу.

Архітектура і ландшафт завжди були тісно переплетені — тож в наших проєктах іноді ландшафт та існуючі природні насадження визначають концепцію всієї території. Так, у ЖК «Файна Таун» збережено та висвітлено розташовану на ділянці вісь вічнозелених дерев, яка послужила відправною точкою для створення основної пішохідної алеї протяжністю понад 3 км.

Основний напрямок пішохідної алеї візуально пов'язаний із напівприватними просторами у внутрішніх дворах кварталів, вільних від автомобілів. Тут в найдрібніших деталях відтворено природне середовище з багатоярусністю та біорізноманітністю.

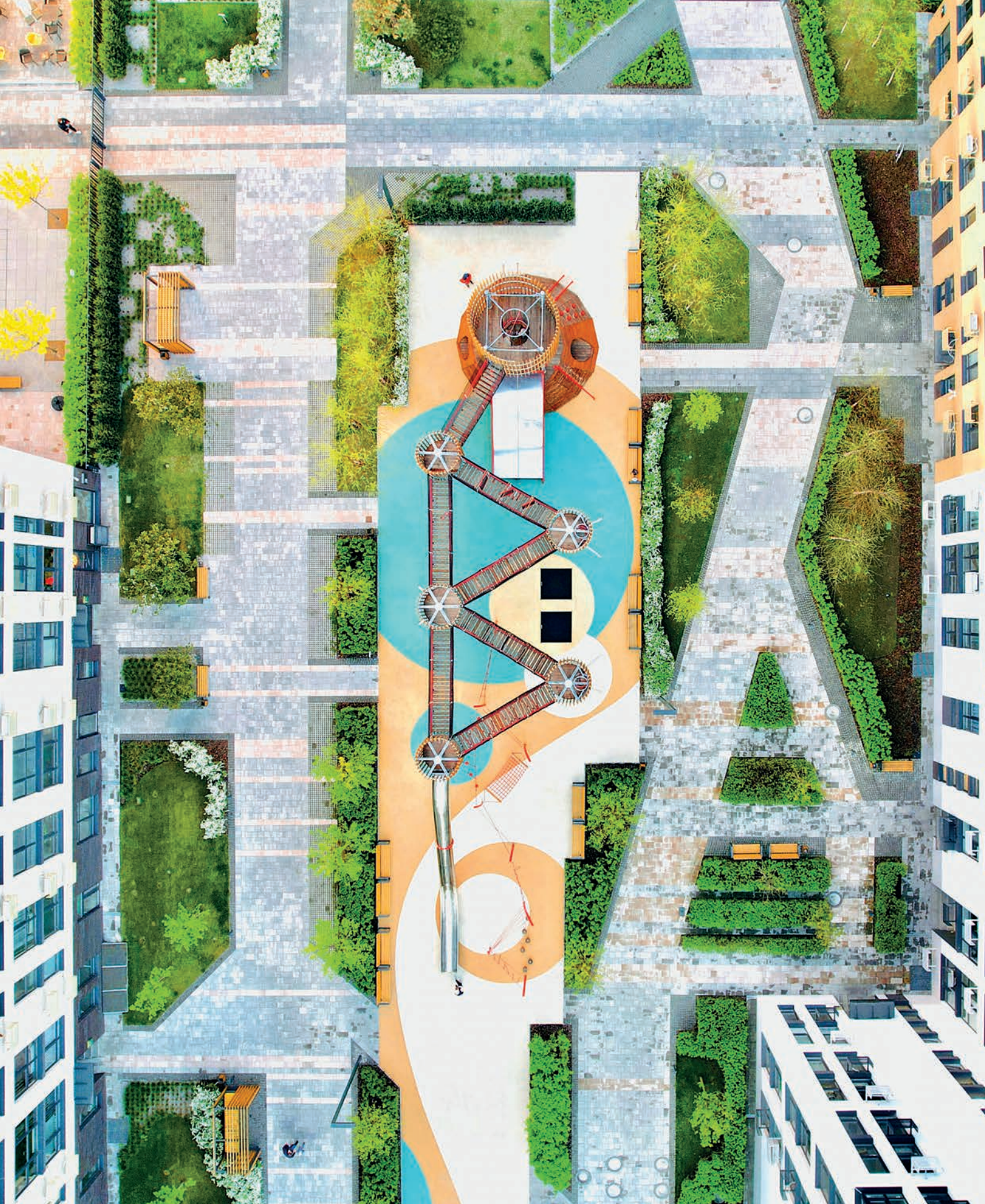

Photo credit: Влад Бахлай

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір
GARDEN AND HOUSE/comfortable space

Photo credit: Влад Бахлай

Photo credit: Влад Бахлай

Photo credit: Влад Бахлай

Різноманітність деревних посадок допомогла підкреслити рельєф залежно від функції локації та подарувати мешканцям відчуття занурення в природу. У дворі є березовий гай, який своєю овальною формою транслює відчуття цілісності, стабільності та спокою зони. Щоб підкреслити плавність ліній ландшафту, уздовж фасадів будинків висаджені ясени «*Fraxinus pennsylvanica*».

По всій території розташовані групи різних видів декоративних трав і кущів, які є важливими складовими сучасного ландшафтного дизайну. Тут можна зустріти клен «*Drummondii*», липу «*Tilia cordata*», дерен білий «*Cornus alba*» тощо.

Такий видовий асортимент дозволяє зробити ландшафт різносезонним і привабливим у будь-який час року.

Ландшафтний дизайн визначає сценарій розміщення заходів — наприклад, за рахунок створення динамічного підлогового сухого фонтану ландшафтне середовище оживає та посилює емоційне забарвлення простору, спокійне чи святкове.

Для розмежування простору за цільовим призначенням у потужні використовувалися різні матеріали: кольоровий асфальт, газонні решітки, бруківка, природний камінь. Великі площі дитячих і спортивних комплексів (унікально запроектовані та побудовані спеціально для цього мікрорайону) мають безшовне покриття з гумової крихти.

Тактильні елементи на пішохідній доріжці, а також пандуси роблять громадські місця зручними для маломобільних груп населення. Багаторівневе освітлення бруківки вздовж основних напрямків доріжок у внутрішній частині ЖК «Файна Таун» створює відчуття тепла, романтичної та чарівної атмосфери.

Photo credit: Влад Бахлай

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір GARDEN AND HOUSE/comfortable space

Photo credit: Влад Бахлай

Photo credit: Андрій Авдеенко

Photo credit: Андрій Авдеенко

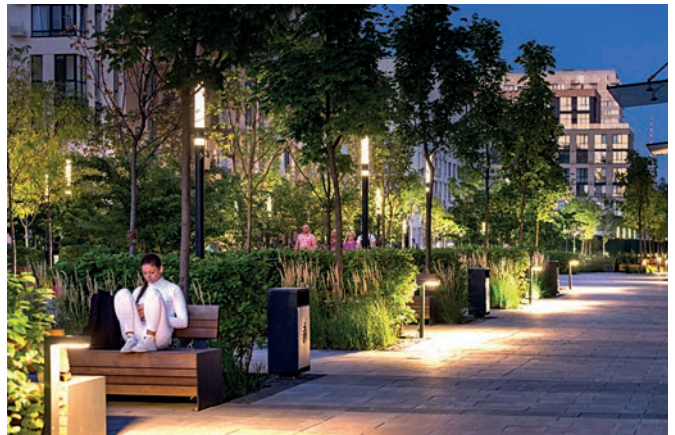

Photo credit: Андрій Авдеенко

РОДЗИНКИ

- Відкриті та напіввідкриті квартали дозволяють використовувати всі переваги комплексу — приватний двір, відкритий з південної сторони комплексу дозволяє уникнути зайвого затінення.
- Різна поверховість секцій комплексу дозволяє створити максимальну кількість кутових квартир для найкращих варіантів планування. На відміну від звичайного кварталу, який має чотири зовнішні кути, напіввідкриті квартали можуть мати до 20 кутів.
- Двори, закриті для руху автотранспорту, об'єднано в єдиний пішохідний простір довжиною 3,5 км. Тридцять 50-річних ялин стали віссю пішохідної алеї, що завершує променад всередині комплексу.

● Пішохідні та велосипедні мости гарантують, що пішохідні, велосипедні та автомобільні потоки не перетинаються.

● Ділянку вулиці Салютної, що проходить уздовж комплексу, перетворено на розумну вулицю. Цифрові технології «розумного міста» забезпечують комунікацію між людьми та міською інфраструктурою, щоб максимально підпорядкувати простір потребам містян.

● Важлива перевага комплексу ще й в тому, що дуже чітко виділені зона пішохідна та зона для руху машин. Кожен квартал в «Файна Таун» має свою пішохідну територію, де створена природна зона з ділянками для прогулянок та відпочинку. Той же час всі вони об'єднані у спільний простір.

● При будівництві житлового квартале було збережено групу ялин, яким понад 50 років.

● Два фантастичних «сухих» фонтани, які не тільки виконують свою функцію, а ще й доставляють радість дітям. □

Photo credit: Андрій Авдєнко

Photo credit: Андрій Авдєнко

Photo credit: Андрій Авдєнко

Photo credit: Андрій Авдєнко

МІСЦЕ ДЛЯ ЗУСТРІЧЕЙ З'ЯВИЛОСЯ В ЦЕНТРІ МІСТА ГРОНІНГЕН

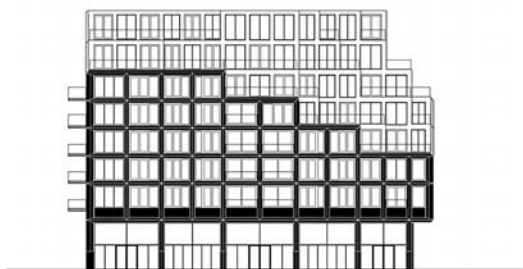
MERCADO IN GRONINGEN IS COMPLETED

Джерело: www.v2com-newswire.com
Фото: Себастьян ван Дамм

Photo credit:
Sebastian van Damme

Із завершенням будівництва «Меркадо» та реконструкцією вулиці Роде-Веешуйсстраат північна частина центру Гронінгена отримала новий поштовх до розвитку. Ця будівля втілює міську трансформацію, орієнтовану на пішоходів та зустрічі містян. Дизайн «Меркадо» та містобудівний план вулиці були створені архітектурною колаборацією De Zwarte Hond та Loer Architecten. Будівля має монументальний цоколь з 41 екологічною квартирою над ним, побудованою компанією Plegt-Vos.

A future-proof meeting place with sustainable apartments brings new life to Groningen's city centre. With the completion of Mercado and the redevelopment of Rode Weeshuisstraat, Groningen city centre's north side gets a new boost. The building, together with the new Stalplein next to it, embodies an urban transformation geared towards pedestrians and encounters. The design of Mercado and the urban plan for Rode Weeshuisstraat were created by the architectural collaboration of De Zwarte Hond and Loer Architecten on behalf of developers MWPO and Beauvast. Mercado features a monumental plinth with 41 sustainable apartments above it, built by Plegt-Vos.

РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ПІВНІЧНОЇ ЧАСТИНИ ЦЕНТРУ МІСТА

У новому плані розвитку міста вулиця Роде Вішуйштраат стала передньою частиною північної сторони центру міста. Незабаром автомобілі поступляться місцем пішоходам, а будівля «Меркадо» створить місце для нової міської площі з більш компактною забудовою. Редизайн вулиці поєднується з щедрим прозорим цоколем висотою 6 м, який разом з новою площею створює місце для зустрічей.

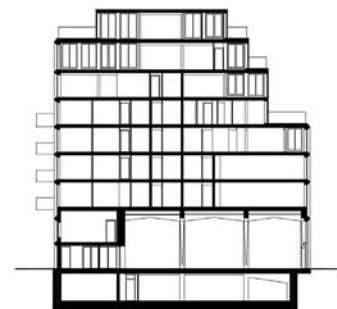
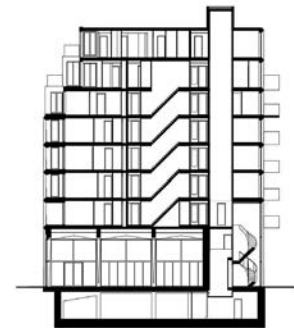
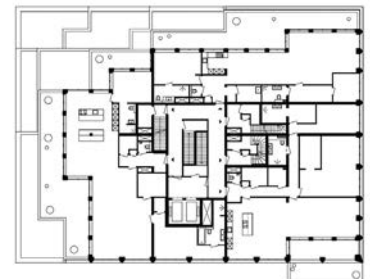
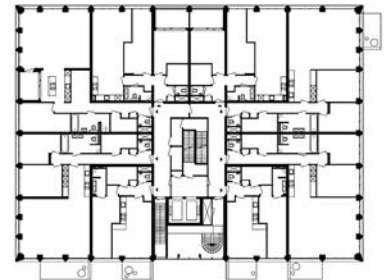
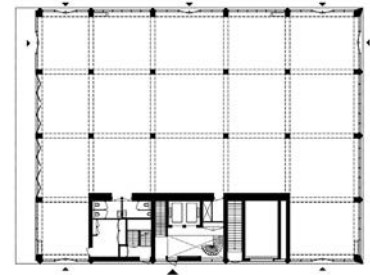
З точки зору масштабу, «Меркадо» є сполучною ланкою між вулицями Гроуте-Маркт та Роде-Веешуйштраат. Будівлі на Гроуте Маркт мають більший масштаб, ніж будівлі на другій вулиці. Меркадо вирівнює ці масштаби у своєму ступінчастому об'ємі, який є високим там, де це можливо, і низьким там, де це необхідно. В результаті вийшла будівля, яка ідеально вписується в центр міста з точки зору масштабу, але при цьому має власну ідентичність.

REVITALIZING THE CITY CENTRE'S NORTH SIDE

In the new urban development plan, Rode Weeshuisstraat is no longer the back of Grote Markt but the front of the city centre's north side. In addition, cars will give way to pedestrians and Mercado – replacing a former V&D department-store warehouse – creates space for a new city square with a more compact footprint. The redesign of the street is combined with a generous 6-metre-high transparent plinth, which, together with the new square, creates a meeting place.

In terms of scale, Mercado forms the link between Grote Markt and Rode Weeshuisstraat. The buildings on Grote Markt are of a larger scale than those on the north side of Rode Weeshuisstraat, including the Weeshuis (orphanage) itself. Mercado combines these scales in its stepped volume, which is high where possible and lower where necessary. The result is a building that fits perfectly into the city centre in terms of scale yet has its own identity.

ПРО DE ZWARTE HOND

De Zwarte Hond – архітурне бюро, що займається архітурою, міським дизайном та стратегією, з офісами в Гронінгені, Роттердамі та Кельні. Завдяки поєднанню соціальної відповідальності та майстерності фірма створює високоякісні проекти, які враховують контекст, потреби користувачів та бачення замовника.

ABOUT DE ZWARTE HOND

De Zwarte Hond is a design agency for architecture, urban design, and strategy, with offices in Groningen, Rotterdam, and Cologne. Through a combination of social commitment and craftsmanship, the firm creates high-quality projects that are sensitive to their context, the needs of users, and the vision of the customer.

РЕМЕСЛО І ХАРАКТЕР

Фасад будівлі виготовлений з керамічних елементів. У тісній співпраці з виробником кераміки NBK та будівельником фасадів Bijlbouw були використані зразки та макети, щоб знайти ідеальну синьо-зелену глазур для фасаду з виготовленими на замовлення деталями. Завдяки цій глазурі будівля виглядає по-різному за будь-якої погоди, а багатшаровість кольору і форми додають до неї відтінки художності, що відсилає до багатства історичної забудови Гронінгена та оптимістичної необробленості післявоєнної архітектури.

Архітектура реконструкції на Гроде Маркт характеризується використанням скла, збірного залізобетону та натурального каменю. «Меркадо», з його бежевою глиною та напівпрозорою глазур'ю, добре поєднується з сусідніми будівлями.

CRAFT AND CHARACTER

Mercado's facade is made from ceramic elements. In close collaboration with ceramic manufacturer NBK and facade builder Bijlbouw, samples and mock-ups were used to find the perfect blue-green glaze for the facade with its custom-made details. Thanks to this glaze, the building appears a different colour in every type of weather, and a layering of colour and form can be discerned add a touch of artistry that refers to the richness of Groningen's historical buildings and the optimistic rawness of post-war architecture. The reconstruction architecture on Grote Markt is characterized by glass, precast concrete and natural stone, while the orphanage stands out with its ornaments and stucco facades in pastel shades. Mercado, with its beige clay and semi-transparent glaze, blends in well with both the pastel Weeshuis and the post-war block's stone-like materials.

ТЕХНІЧНИЙ ПАСПОРТ

Клієнт: Девелопери MWPO та Beauvast
Локація: Роде Weeshuisstraat/Stalplein Groningen
Архітектор: Архітектурна колаборація De Zwarte Hond та Loer Architecten
Підрядник: Plegt-Vos Noord
Інженер-будівельник: Dijkhuis
Консультант з монтажу: ABT Wassenaar
Консультант з будівельної фізики: Noorman Bouw- en milieu advies
Інсталяції: Aalbers Dijkhuis ingenieurs
Площа: 8 400 кв. м GFA (комерційна: 2 105 кв.м, житлова: 6 332 кв.м)
Програма: 41 розкішна квартира та пентхаус, ресторани та паркінг

TECHNICAL SHEET

Client: Developers MWPO and Beauvast
Location: Rode Weeshuisstraat/Stalplein Groningen
Architect: Architect ural collaboration of De Zwarte Hond and Loer Architecten
Contractor: Plegt-Vos Noord
Structural Engineer: Dijkhuis
Installation Consultant: ABT Wassenaar
Building Physic Consultant: Noorman Bouw- en milieu advies
Installations: Aalbers Dijkhuis ingenieurs
Size: 8,400 sqm GFA (commercial: 2,105 sqm, residential: 6,332 sqm)
Program: 41 luxury apartments and penthouses, restaurants and parking

ГНУЧКИЙ, СТІЙКИЙ ТА ЕКОЛОГІЧНИЙ

Перший поверх був спроектований з урахуванням майбутніх потреб: сходи та ліфти розміщені збоку будівлі. Це створює відкритий, монументальний простір, який можна гнучке конфігурувати для проведення громадських заходів. Під будівлею розташовані свердловини для теплової енергетичної системи (ТЕС). У поєднанні з тепловими насосами вся будівля не потребує природного газу.

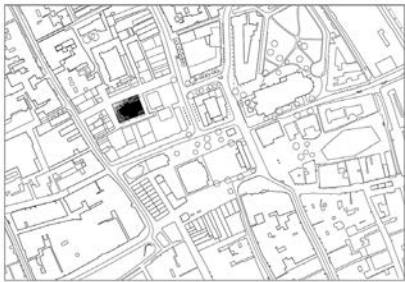
Вертикальний сад вздовж фасаду забезпечує будівлю 3.800 рослинами і сприяє природному біорізноманіттю. На південному фасаді в'юнкі рослини вкривають балкони, створюючи зелені екрани для приватного життя. Ступінчастий об'єм будівлі забезпечує простір для терас на даху, де барвисті рослини та дерева є частиною дизайну. Для «Меркадо» були розроблені спеціальні кашпо з унікальною кольоровою гамою, що пасує до будівлі. Як тераси на даху, так і фасадні сади поливаються комп'ютеризованою системою і регулярно обслуговуються садівником.

УСПІШНА ТРАНСФОРМАЦІЯ

FLEXIBLE, SUSTAINABLE, AND NATURE-INCLUSIVE

The ground floor has been future-proofed by placing stairs and elevators to the side of the building. This creates an open, monumental space that can be flexibly configured for public events. Beneath the building there are wells for a thermal energy system (TES). In combination with heat pumps, the entire building is natural gas-free.

The vertical garden along the facade provides the building with 3.800 plants and contributes to biodiversity. On the south facade, climbing plants cover the balconies like green privacy screens. The building's stepped volume provides space for roof terraces where colourful plants and trees are part of the design. Special planters were designed for Mercado with a unique colour scheme to match the building. Both the rooftop terraces and facade gardens are watered by a computerised system and regularly maintained by a gardener.

SUCCESSFUL TRANSFORMATION

In five years, Rode Weeshuisstraat has transformed from a dark side street into a unique meeting place. Frank Loer (Loer Architecten) and Henk Stadens (De Zwarte Hond) state:

«The urban plan gives the city centre's north side the sophistication it deserves. Mercado and the redesigned Rode Weeshuisstraat give the city centre a boost. The monumental plinth, greenery and ceramic facade add an exceptional quality to the centre of Groningen.» □

За п'ять років вулиця Роде Веешуйстраат перетворилася з темного провулку на унікальне місце для зустрічей містян. Франк Лоер (Loer Architecten) та Хенк Стаденс (De Zwarte Hond) стверджують: «Міський план надає північній частині центру міста вишуканості, на яку вона заслуговує. Ринок Меркадо та перепланована вулиця Роде Вішуйштраат надають центру міста нового імпульсу. Монументальний цоколь, зелень і керамічний фасад додають центру Гронінгена виняткової якості». □

LaMERCEDES – НОВИЙ ЕКОРАЙОН У БАРСЕЛОНІ

ECODISTRICT LAMERCEDES IN BARCELONA

Source:
[www.v2com-
newsire.com](http://www.v2com-newsire.com)

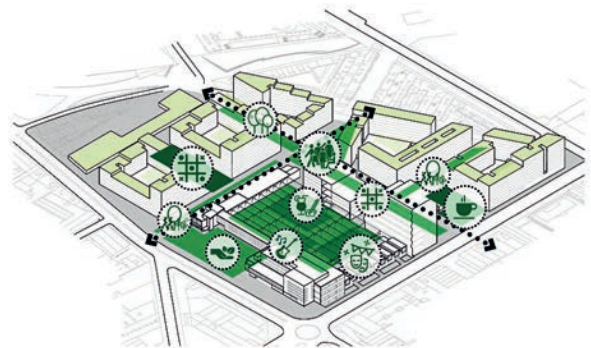
Фото: Антоніо
Наварро Вайкмарк

Photo credits:
©Antonio Navarro
Wijkmark

Компанія Batlleiroig з гордістю представила Екорайон laMercedes – проект реактивації старого заводу Mercedes-Benz у Барселоні. Цей проект генерує нову економічну та житлову активність, сприяючи великій урбаністичній регенерації районів Бон Пастор і Бесос, які зараз стали найдинамічнішими з точки зору урбаністики районами міста.

A mixed, compact and inclusive neighborhood in the old Mercedes Factory. Batlleiroig proudly introduces Ecodistrict LaMercedes, a project to reactivate an old Mercedes-Benz factory in Barcelona. The project generates new economic and residential activity, contributing to the large urban regeneration of Bon Pastor and Besòs, which has now become the most dynamic urban area in the city.

TECHNICAL SHEET

Authors

Batlleiroig Arquitectura. Enric Batlle Durany, Joan Roig i Duran, Albert Gil Margalef, Helena Salvadó Giné, Abel Porcar Badal, Joan Batlle Blay, Josep Batlle Blay – Architect

Team

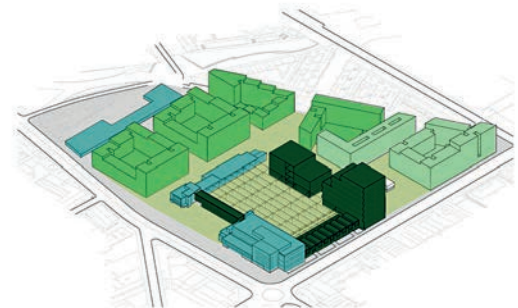
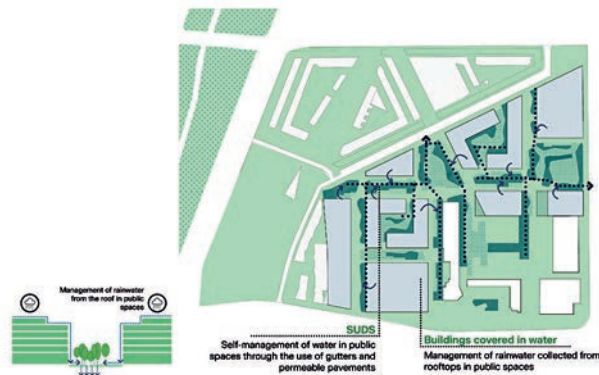
Mercedes Blay Blanc, Helena Valls Figols – Architect and urban planner/ Josep Maria Navarrete, Diana Martínez Badía, Laura Menéndez Smith, Laura Florentín Aragón – Architect

Collaborators

Garrigues – Lawyers

Location

Sant Andreu, Barcelona

МЕРСЕДЕС – ВІД АВТОМОБІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ДО ЦЕНТРУ ІННОВАЦІЙ ТА ТВОРЧОСТІ

Колишній завод Mercedes-Benz – це промисловий майданчик площею 9 га, розташований у ключовій точці між районом Бон-Пастор і центром Сант-Андреу. У 1950-х рр. він став штаб-квартирою державної компанії ENMASA. Після її закриття, 15 років тому, він перетворився на типовий занедбаний об'єкт.

Трансформація, що триває, передбачає поєднання житлова з економічною діяльністю, пов'язаною з інноваціями та промисловістю 4.0*, збереження історичних промислових будівель у комплексі з високими стандартами сталості, який стане новим соціальним вузлом у районі.

MERCEDES – FROM AUTOMOTIVE INDUSTRY TO A CENTRE OF INNOVATION AND CREATION

The former Mercedes-Benz factory is a 9ha industrial site located at a key point between the Bon Pastor neighbourhood and the centre of Sant Andreu. In the 1950s, it became the headquarters of the public company ENMASA. When it closed, 15 years ago, it became a hermetic, disused site.

Its ongoing transformation foresees the introduction of a mix of residential and tertiary uses, with economic activity linked to innovation and industry 4.0, maintaining the historic industrial buildings in a complex with high standards of sustainability that will become a new social node in the neighbourhood.

ПРО BATLLEIROIG

Засноване у 1981 р. Енріком Батле та Жоан Роїг, архітектурне бюро Batlleiroig розташоване у Барселоні.

Мультидисциплінарна команда фірми поєднує практику планування, ландшафту та архітектури. Batlleiroig завжди розуміли проектування як безперервний процес, пов'язаний з правильним розвитком своєї професійної діяльності. Вони розуміють архітектуру як професію, яка повинна поєднувати творчість і техніку, щоб отримати максимальну ефективність.

Відповідальне ставлячись до навколишнього середовища та беручи участь у пошуку рішень для подолання надзвичайної ситуації з кліматом на

планеті, Batlleiroig розвиває наративи «Ландшафт і природа» з моменту свого заснування.

*Промисловість 4.0

Четверта індустріальна революція (англ. Industry 4.0) — поняття, що означає розвиток і злиття автоматизованого виробництва, обміну даних і виробничих технологій в єдину саморегульовану систему, з якнайменшим або взагалі відсутнім втручанням людини у виробничий процес.

ABOUT BATLLEIROIG

Founded in 1981 by Enric Batlle and Joan Roig, Batlleiroig is an architecture firm located in Barcelona. The firm's multidisciplinary team combines the practice of Planning, Landscape, and Architecture. Batlleiroig has always understood design as a continuous process linked to the correct development of its professional activity. They understand architecture as a profession that must superimpose creativity and technique to obtain maximum efficiency in its results. Committed to the environment and involved in searching for solutions to solve the planet's climate emergency, Batlleiroig has been involved in the narrative of Landscape and Nature since its founding.

ДОПОВНЕННЯ МІСЬКОЇ МЕРЕЖІ

Старий промисловий майданчик блокував зв'язки між житловими районами з дуже різними соціальними та економічними характеристиками. Тож, територія LaMercedes стане точкою перетину двох нових міських осей: через вісь схід-захід історичний центр Сант-Андреу буде з'єднаний з районом Бон-Пастор, а майбутній парк Rec Comtal — з парком на березі річки Бесос. Вісь північ-південь з'єднає вулицю Ла Макініста та район Баро де Вівер з парком Рек Комталь з майбутніми забудовами промислової зони Торрент де ла Естаделла. Проект поєднує історично ізольовані райони, незважаючи на їхню близькість, та сприяє створенню нового центру, який артикулює та об'єднує гетерогенні міські та соціальні тканини міського середовища.

ПЕРЕРобКА ІНДУСТРІАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ

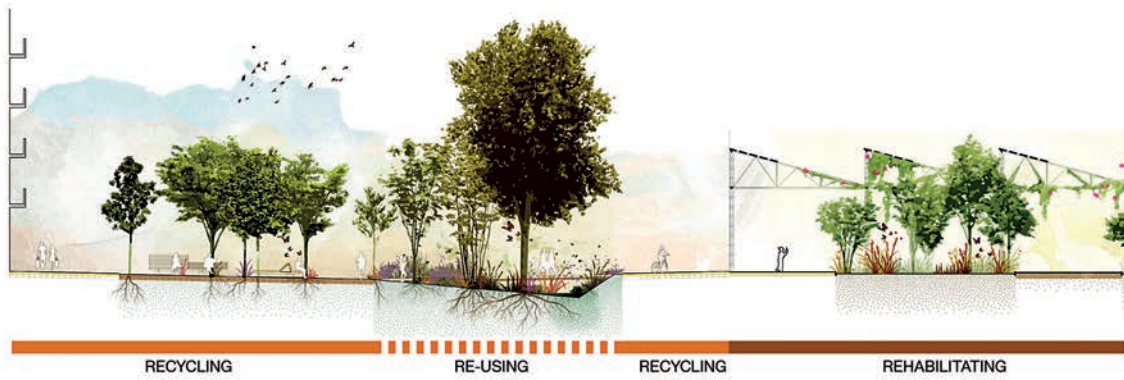
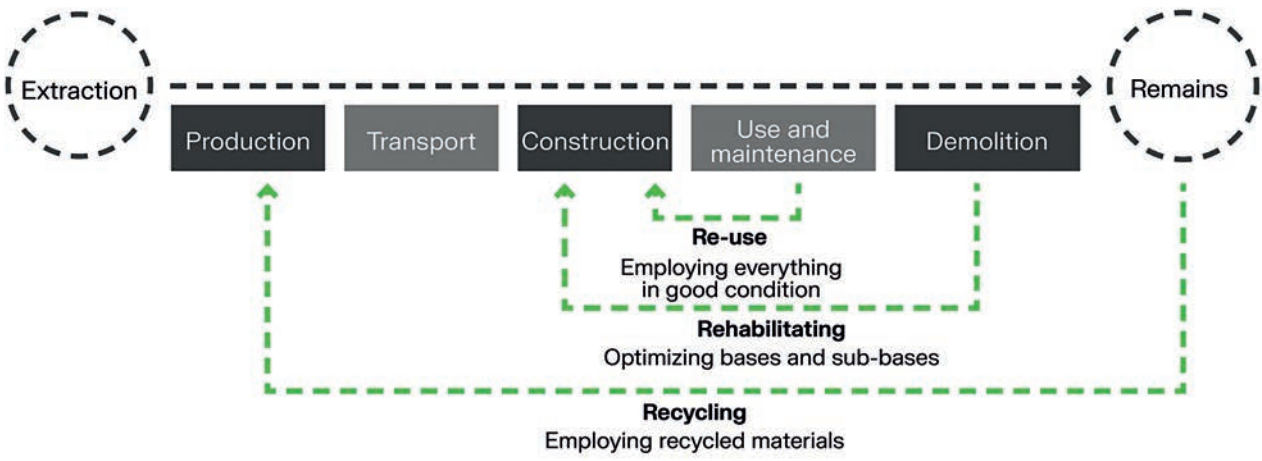
Історична та спадкова цінність ляМерседес полягає також у матеріальній вартості всіх його будівель, що є результатом послідовних проєктів архітектора Роберта Террадаса, реалізованих у 1950-1970-х рр. Його раціоналістична архітектура, натхненна скандинавським стилем, а також його нематеріальна цінність свідчать про промислове минуле району, учасниками

COMPLETING THE URBAN GRID

The old industrial site blocks the connections between residential areas with very different social and economic characteristics. The LaMercedes area will be the crossing point of two new urban axes: through the east-west axis, the historic centre of Sant Andreu will be connected with the neighbourhood of Bon Pastor and the future park of Rec Comtal, with the park of the Besòs river. The north-south axis will connect La Maquinista and the neighbourhood of Baró de Viver with the park of Rec Comtal and the future developments of the Torrent de la Estadella industrial estate. The proposal connects historically isolated areas, despite their proximity, and contributes to a new centrality that will articulate and unite the heterogeneous urban and social fabrics of the environment.

RECYCLING THE INDUSTRIAL HERITAGE

The historical and heritage value of the Mercedes lies both in the material value of all its buildings, the result of successive projects during the 1950s to 1970s by architect Robert Terradas. Its Nordic-inspired rationalist architecture, as well as its intangible value, gives testimony to the industrial past of the neighbourhood, which many of its neighbours were participants in. The proposed development recognizes the architectural history and social significance of the place through the

якого були багато його сусідів. Запропонована забудова визнає архітектурну історію та соціальне значення цього місця завдяки повторному використанню різних існуючих будівель.

БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ РАЙОН

Історичний комплекс трансформується для розміщення економічної діяльності, яка включає не лише офіси та об'єкти, орієнтовані на освіту та знання, але й специфічні види діяльності, орієнтовані на творчість в рамках індустрії 4.0, а також інновації, дослідження згідно ідеям сталого розвитку.

Конфігурація комплексу визначає дві основні осі: північ-південь і схід-захід, від яких відходять житлові квартали, з відповідними розмірами і пропорціями, що забезпечують високу якість навколишнього середовища, орієнтацію і вентиляцію. Комерційний фасад додає динаміки пішохідним осям і забезпечує активність різних площ, які утворюються в секторі, гарантуючи інтенсивне використання громадського простору і сприяючи відносинам близькості.

Тож створюється район змішаного використання, що поєднує 60% житла (40% доступного і 60% безкоштовного) з 40% економічної активності, послуг, місцевої торгівлі, індустрії 4.0 та об'єктів, створюючи синергію між центрами інновацій та знань.

reuse of various existing buildings. The project is based on the conservation of the main industrial buildings, which are used for cultural and educational facilities. Complemented by new buildings for economic activities, this complex is organized around the existing central building, of which the structure is preserved to provide shelter for a large public plaza, intended to be the centre of activity in the new neighbourhood, and which must house a large clean energy production centre. Maintaining the character of the place and creating this symbolic space that contributes to reinforcing the sense of belonging to the neighbourhood.

The first project in the complex is the recovery of the workshop and office building from the 1970s for the implementation of the Elisava design school. The undertaking combines preservation of heritage and implementation of uses related to knowledge in a sample of what the future of the Mercedes venue may be.

A MIXED-USE NEIGHBOURHOOD

The historic complex is transformed to house economic activity, which includes not only offices and facilities focused on education and knowledge, but also a specific type of activity focused on the creativity of the 4.0 industry, as well as innovation, research, and sustainability. The configuration of the complex defines two main north-south and east-west axis, from which the residential blocks are

НОВІ СПОСОБИ ЖИТТЯ

LaMercedes покликаний стати районом, де люди можуть вчитися, жити і працювати. Компактний район з будинками всіх типів і характеристик, разом з безліччю комерційних магазинів на перших поверхах, громадських закладів та місць економічної діяльності. Разом вони формують новий центр, який сприятиме об'єднанню гетерогенної міської тканини.

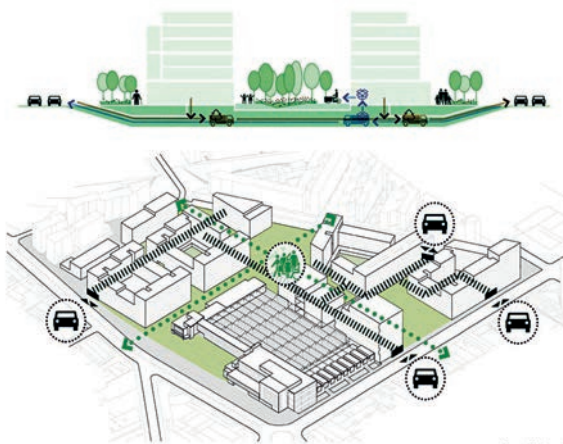
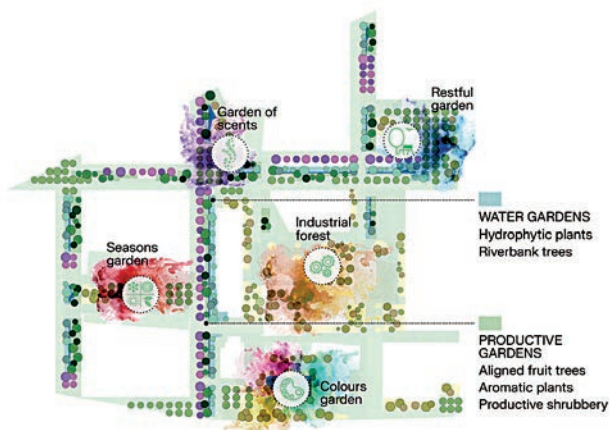
Проект прагне до нової моделі гнучкого, універсального та неієрархічного житла з придатними для життя відкритими просторами. Межі між приватним і спільним переосмислюються, створюючи нову модель спільного житла. Проект сприяє створенню проміжних просторів, внутрішніх і зовнішніх, між приватним і публічним просторами. Проміжний простір є місцем сусідського співіснування, зустрічей та ігор, а також заохочує до громадського життя.

developed, with adequate dimensions and proportions to offer high environmental quality, orientation, and ventilation. Commercial front dynamize the pedestrian axes and provide activity to the different squares that are generated throughout the sector, guaranteeing an intensive use of public space and promoting proximity relations.

A mixed-use neighbourhood is created combining 60% housing (40% affordable and 60% free) with 40% economic activity, services, local commerce, industry 4.0, and facilities, generating synergies between the centres of innovation and knowledge.

NEW WAYS OF LIVING

LaMercedes is destined to become a neighbourhood where people can learn, live, and work. A compact neighbourhood with houses of all types and characteristics, together with a multitude of ground

ГОТОВІ ДО КЛІМАТИЧНИХ НЕГАРАЗДІВ

Це міське середовище готове до боротьби зі зміною клімату. Структуроване навколо зеленої інфраструктури — вулиць і площ, та і спроектоване з використанням систем і матеріалів, які можуть знизити температуру в навколишньому середовищі на 3°C. Вільний простір стане проникним і доступним місцем зустрічей, що сприятиме соціальній згуртованості. Пріоритет буде

floor commercial shops, community facilities, and economic activities. Together, they configure a new centrality that contributes to unifying the heterogeneous urban fabric of the environment.

The project is committed to a new model of flexible, versatile, and non-hierarchical housing, with habitable outdoor spaces. The limits between the private and the common are redefined, creating a new model of collaborative housing. The project promotes the creation of intermediate spaces, interior or exterior, between the private and public domains. The intermediate space is the scene of neighbourhood coexistence, meetings, and games, and encourages community life.

READY TO FIGHT THE CLIMATE EMERGENCY

An urban habitat ready to fight climate change. Structured around green infrastructure — streets and squares — and designed with systems and materials that can reduce temperatures in its surrounding environment by up to 3°C. The free space will be a permeable and accessible meeting place that promotes social cohesion. Priority will be given

надано зеленим насадженням, які сприятимуть збереженню природи та біорізноманіття, а не транспортним засобам, які взагалі будуть усунуті з громадських просторів.

Інтелектуальна система мобільності реалізується у пішохідній інфраструктурі «Еко-вілли». Всі засоби пересування та інфраструктура інтегровані в підземний поверх, щоб звільнити перший поверх від транспортних засобів і підвищити пішу прохідність LaMercedes. Створюється повністю пішохідний і велосипедний простір, на поверхні якого відсутній рух автотранспорту, окрім автомобілів екстрених служб. Це створює доступні та безпечні маршрути для інтеграції LaMercedes в міську маршрутну мережу.

Також у кварталі буде реалізовано підземну транспортну систему з в'їздами з вулиць по периметру. Звідти транспортні засоби спрямовуватимуться до різних паркінгів із зарезервованими зонами для завантаження та розвантаження. Крім того, в найближчому майбутньому можна буде створити логістичні простори «останньої милі», зони зарядки електромобілів та інші зони для нової мобільності.

ІНКЛЮЗИВНЕ МІСТО

Планування розуміється у всіх його містобудівних, соціальних, економічних та екологічних аспектах як унікальна можливість працювати з самого початку з передумовами інклюзивного урбанізму: будівництво міста, яке інтегрує, полегшує повсякденне життя і сприяє соціальному обміну в якісному міському середовищі. □

to green spaces, enhancing nature and biodiversity over vehicles, which are eliminated from public spaces.

A peaceful, pedestrianized interior of the "Eco-villa" is proposed thanks to an intelligent mobility system. All mobility and infrastructure are integrated into an underground floor to free the ground floor of vehicles and enhance the permeability of LaMercedes. A completely pedestrianized and cyclable space is created, with no motor vehicle traffic on the surface other than emergency service vehicles. This creates accessible and safe routes to integrate LaMercedes into the urban route network.

An underground traffic system with entrances from the perimeter streets is implemented. From there, vehicles will be directed to the various car parks, with loading and unloading zones reserved. Additionally, in the immediate future, it will be possible to create last-mile logistics spaces, electric vehicle charging zones, and other areas for new mobility.

AN INCLUSIVE CITY

Planning has been understood in all its urban, social, economic, and environmental aspects as a unique opportunity to work from its genesis with the premises of inclusive urbanism: the construction of a city that integrates, facilitates daily life, and promotes social exchange in a high-quality urban environment. □

ІНФРАСТРУКТУРА ДЛЯ ЛЮДСЬКОГО ДУХУ

АРТОБ'ЄКТИ З ТЕРАПЕВТИЧНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ У МУЗЕЙНОМУ ПАРКУ
GENTLE EXERCISES IN COOPERATION THROUGH
INTERACTIVE PUBLIC ART

Джерело: www.v2com-newswire.com
Фото:
Daily tous les jours

Photo credit:
Daily tous les jours
Source: www.v2com-newswire.com

Монреальська студія Daily tous les jours передала до музейного парку дві постійні мистецькі роботи, що мають цілющу силу. Вперше представлені разом, «Музичні гойдалки» та лавки «Мрійник», об'єднуючи спільну музичну творчість та заспокійливі колективні рухи демонструють свої терапевтичні властивості у арку Музея мистецтв Північної Кароліни (NCMA) у місті Полі, (США).

Daily tous les jours brings two permanent artworks with healing powers to a museum's park. Presented for the first time together, Daily tous les jours' Musical Swings and Daydreamer benches bring their therapeutic qualities to the North Carolina Museum of Art (NCMA) by integrating collaborative musical creation and soothing collective motions.

ЖИВІ ВИТВОРИ МИСТЕЦТВА В ПАРКУ

NCMA відомий своїми галереями з фільтрованим природним світлом, ландшафтними садами, скульптурами та дзеркальними басейнами. Парк площею понад 66 га посилює безшовну інтеграцію мистецтва і природи. Два нових артоб'єкти від Daily tous les jours доповнюють парк скульптур та сприяють спільному досвіду відвідувачів та поглиблюють зв'язок між природою та людьми.

МУЗИЧНІ ГОЙДАЛКИ

Музичні гойдалки — це колективний атракціон, який запрошує людей різного віку та досвіду творити музику разом. Це така інтуїтивна гра, де люди насолоджуються магією створення музики своїм тілом, а щільна співпраця між учасниками породжує нові мелодії. Цей витвір мистецтва є основним проектом студії, який об'їздив увесь світ і здобув міжнародне визнання. Набір з десяти гойдалок тепер постійно встановлений у парку NCMA, де просто неба грає класичний ансамбль, що складається з фортепіано, гітари, вібрафона та арфи.

LIVING WORKS OF ART AT THE PARK

The NCMA is renowned for its galleries featuring filtered natural light, landscaped sculpture gardens, and reflecting pools. Its 164-acre park enhances the seamless integration of art and nature. The sculpture park is now comprised of two new additions by Daily tous les jours, aiming to foster communal experiences that deepen connections to nature and among park dwellers.

MUSICAL SWINGS

Imagined as a collective experience, the Musical Swings invite people of all ages and backgrounds to make music together. It's an intuitive game, where people revel at the magic of making music with their entire bodies, while cooperation between participants unlocks secret melodies. The artwork is a studio staple project that has toured the world and won international recognition. A set of ten swings is now permanently installed at NCMA's park, featuring a classical ensemble comprising piano, guitar, vibraphone, and harp.

МРІЙНИК

Daydreamer («Мрійник») — нова скульптурна серія інтерактивних лавок, що повільно гойдають, створюючи ніжну музику, яка у свою чергу стимулює синхронну хореографію. Коли люди сідають і штовхають лавки, щоб змусити їх погойдуватися або обертатися, музика і світлова анімація запускаються за допомогою спеціальних датчиків, що поєднують аналогові та цифрові рухи. Кожна лавка озвучена людськими голосами в регістрах сопрано, альти і тенора. Ансамбль повільно тче еволюційний gobelen напруги, звільнення, руху та спокою.

ТЕРАПЕВТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ

Обидва артоб'єкти відтворюють заспокійливі рухи, які зменшують стрес і тривогу. Гармонійна взаємодія між класичним ансамблем «Музичних гойдалок» та записами людського голосу «Мрійника» створює заспокійливий звуковий пейзаж, що постійно змінюється. Гармонії, які виконує публіка, коли гойдається, розгойдується або крутиться, відповідають висоті гойдалок, напрямку руху лавок і ритмам узгоджених дій. Більше того, коли учасники грають синхронно, створюються більш складні гармонії, що сприяє усвідомленню та співпраці між гравцями. Згідно з різними дослідженнями, синхронні рухи зміцнюють соціальну прив'язаність та емпатію в групі, що виходять далеко за межі моменту зустрічі. Вночі інтегроване світло в інтерактивних частинах піднімає перформанс до заворожливої візуальної висоти. □

ПРО DAILY TOUS LES JOURS

Студія Daily tous les jours очолює нову сферу практики, яка поєднує інтерактивне мистецтво, сторітелінг, перформанс та урбаністичний дизайн, щоб переосмислити спільне життя у 21-му столітті. Заснована у 2010 році Муною Андраос та Мелісою Монгіат, студія, що базується у Монреалі (Квебек, Канада), створила проекти у понад 60 містах по всьому світу та була відзначена багатьма нагородами. Працюючи у партнерстві з муніципалітетами, державними та приватними клієнтами, Daily tous les jours створює несподівані ініціативи, які об'єднують незнайомих людей у дусі гри, співпраці та творчості. Сценарії, які вони створюють,

повертають людину в центр стратегій міського розвитку, залучаючи громадськість до ідей про мобільність, стійкість, соціальні зв'язки та громадянську активність. Їхню роботу називають «інфраструктурою для людського духу». Серед попередніх проєктів Daily tous les jours Giant Sing Along (2011) — поле мікрофонів, що запрошує натовп співати від душі в стилі караоке; Cimbalom Circle (2022) для Будинку музики в Будапешті, частина серії музичних тротуарів Daily tous les jours; Bouchées Sonores (2022) — кураторство звукових вражень для супроводу тих, хто їсть у громадських місцях, та Walk Walk Dance (2021-2023) — серія музичних ліній, що заохочують нові хореографічні постановки для пішоходів.

DAYDREAMER

The studio's new sculptural series of interactive, slowly rocking benches, Daydreamer, composes gentle music while stimulating synced up choreographies. When people sit and push the benches to rock or spin, music and light animations are triggered through motion detection, merging analogue and digital movements. Each bench features recordings of human voices, with soprano, alto, and tenor registers. The ensemble weaves an evocative tapestry of tension, release, motion, and stillness.

THERAPEUTIC QUALITIES

Both artworks play with soothing motions that reduce stress and anxiety. The harmonious interplay between the classical ensemble of Musical Swings and the human voice recordings of Daydreamer creates an ever-evolving calming soundscape. Played by the public as they swing, rock, or spin, harmonies respond to the height of swings, the direction of bench movements, and the rhythms of concerted actions. Moreover, when participants play in synchronicity, more complex harmonies are produced, fostering awareness and collaboration among players. According to various studies, synchronous movements strengthen social attachment and empathy within a group, extending well beyond the moment of coming together. At night, integrated lights in the interactive pieces elevate the performance to mesmerizing visual heights. □

ABOUT DAILY TOUS LES JOURS

Daily tous les jours leads an emergent field of practice that combines interactive art, storytelling, performance, and urban design to reinvent living together in the 21st century. Founded in 2010 by Mouna Andraos and Melissa Mongiat, the award-winning Tiohtia:ke/ Montréal-based studio has been producing projects in over 60 cities around the world. Working in partnership with municipalities, public realm programmers, and private sector clients, Daily tous les jours' interventions are designed to create unexpected experiences that bring strangers together in a spirit of play, cooperation, and creativity. The scenarios they create put the human back at the centre

of strategies for urban development, engaging the public with ideas about mobility, resilience, social connection, and civic engagement. Their work has been described as "infrastructure for the human spirit." Daily tous les jours' previous projects include: Giant Sing Along (2011), a field of microphones inviting crowds to sing their heart out karaoke style; Cimbalom Circle (2022) for Budapest's House of Music, part of Daily tous les jours' series of musical pavements; Bouchées Sonores (2022), a curation of sound experiences to accompany those eating in public settings, and Walk Walk Dance (2021-2023), a series of musical lines that encourage new pedestrian's choreographies.

ТЕХНІЧНИЙ ПАСПОРТ
TECHNICAL SHEET

Мрійник

Оздоблення з канадського білого дуба, з алюмінієвою аркою з порошковим покриттям
Звукова та сенсорна система вмонтована в конструкцію лавки
Інтерактивне світлодіодне підсвічування в арці та під сидінням
Спеціальне програмне забезпечення та звуковий супровід
Спеціальний поворотний механізм забезпечує повільний рух

Daydreamer

Finished in Canadian white oak, with a powder-coated aluminium arch
Sound and sensing system hosted in bench structure
Interactive LED lights hosted in arch and under seat
Custom software and soundtrack
Custom pivot mechanism ensures slow movement

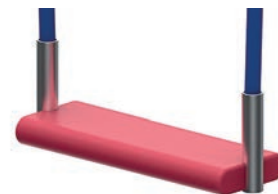
ТЕХНІЧНИЙ ПАСПОРТ
TECHNICAL SHEET

Музичні гойдалки

Алюмінієва та сталева конструкція
Сидіння з гуми з кольоровим кодуванням та алюмінієвим каркасом
Сенсорна система та світлодіодні ліхтарі, розміщені в сидінні гойдалки
Звукова система вмонтована в конструкцію
Індивідуальне програмне забезпечення та музичний супровід

Musical Swings

Aluminium and steel structure
Colour coded seats in rubber with aluminium structure
Sensing system and LED lights hosted in swing seat
Sound system hosted in structure
Custom software and soundtrack

ЧИ ПОТРІБНО ОБРОБЛЯТИ САД НАВЕСНІ?

Весняний період – це час, коли як професіонали ландшафтної справи, так і садівники-любители вкладають багато зусиль у те, щоб сади виглядали найкращим чином. Правильний старт, зокрема весняна обробка дерев та декоративних чагарників, грає важливу роль у досягненні цієї мети.

Автор: Євгеній КОРИНЧУК,
провідний фахівець компанії DENDRO PROTECT
<https://dendro-protect.com.ua/>
<https://www.facebook.com/dendro.protect.com.ua>
+380961850555

На ринку України представлено безліч різновидів пестицидів та добрив з різними характеристиками. Навіть при великому виборі пестицидів, які мають різні діючі речовини, фахівці та садівники, завдяки своїм знанням, добре справляються з весняним догля-

дом за рослинами. Однак не завжди можна передбачити всі аспекти догляду.

Наша компанія «DENDRO PROTECT SERVICE» хоче поділитися кількома порадами, які будуть вам корисні при весняних роботах у саду.

1 ХВОЙНИКИ: Використовуйте препарат ВАЙБРАНС ІНТЕГРАЛ як протруювач кореневої системи. Це допоможе запобігти шкоді від ґрунтоживучих шкідників, тріпсів, стовбурних шкідників, гельмінтоспоріозів та септоріозу коренів.

2 КОРА ТА КРОНА ДЕРЕВ: Використовуйте препарат ЛЮФОКС та ВОЛІАМ ФЛЕКСІ для оприскування кори та крони. Ця комбінація забезпечить ефективний контроль за сисними і листогризучими шкідниками.

3 ЦИСТОСПОРИ: Знищуйте їх за допомогою препарату СКОР, який запобігає росту і розвитку грибів, а також знищує цистоспори, розносячи іржаві спорношення на ялинках та соснах.

4 СТВОЛОВІ ШКІДНИКИ: Для боротьби з короїдами на соснах, ялицях, ялинках та платанах використовуйте відомий препарат.

5 ЛИЧИНИ ШКІДНИКІВ: Обробляйте личинкові стадії за допомогою бакової суміші ВЕРТИМЕКТ НЕО та МАЛАТІОН для ефективного контролю, оскільки шкідники можуть перебувати глибоко в стовбурах.

Тепер ваш сад буде готовий до весняного розквіту та захищений від небажаних шкідників та хвороб.

СХЕМА ОПРИСКУВАННЯ

КРОНА

Крона: люфокс 5 мл + воліам флексі 3 мл + скор 3 мл + прилипач 4 мл розмішати на 10 л теплої води.

СТВОЛ

Оприскування стволів на хвойних та листвяних дерев включаючи берези, платани, бонсаї (проти стовлового тріпса): вертімект нео 7 мл + малатіон 12 мл на 10 л води.

КОРЕНІ

Коренева система: вайбранс інтеграл 35 мл на 12 л теплої води.

Проконсультуємо, розробимо технологічну карту, візьмемо сад на комплексний догляд.

Звертайтеся! ☐

DENDRO PROTECT

МИ – ЗАХИЩАЄМО ТА ОБСЛУГОВУЄМО САДИ, ПАРКИ ТА ЛАНДШАФТНІ ТЕРИТОРІЇ

[HTTPS://DENDRO-PROTECT.COM.UA/](https://dendro-protect.com.ua/)

Комплексні хіміобробки хвойних та листвяних дерев

Хіміобробка проти короїда

Ін'єкції дерев

Послуги міколога консультанта

Чистка та обрізка хвойних культур

landscape
L&A
architecture

Подорожуйте з профі —
подорожуйте з L&A

ЛАНДШАФТНІ ПОДРОЖІ

<https://www.facebook.com/groups/2753666164947662>
<https://landscape-architecture.top/category/landshaftni-podorozhi/>

+38 (067) 505 85 53
+38 (050) 628 91 69